Bárka Baptista Óvoda

Pedagógiai Programja

„Engedjétek hozzám jönni a kisgyermekeket, …”
(Lukács evangéliuma 18:16)

Hatályos:2026. szeptember 1-től
Készítette: Csányiné Zalántai Dorottya

Tartalomjegyzék

1. Az intézmény adatai ---- 2

2. Bevezetés ---- 4

2.1. A hit és a hitre nevelés jelentősége az óvodáskorban ---- 6

3. Óvodánk koncepciója, szellemisége ---- 7

3.1. Cél ---- 8

3.2. Gyermekkép ---- 8

3.3. Óvodakép ---- 8

3.4. Pedagóguskép ---- 9

3.5. Alapelveink, specialitásaink ---- 9

4. Az óvodai nevelés általános feladatai ---- 11

4.1. Keresztény szellemű nevelés ---- 12
4.1.1. Tartalma ---- 13
- Az ünnepeket életkoruknak megfelelő érzelmi átéléssel, cselekvéseken keresztül tartjuk meg: alkalomhoz illő versekkel, bibliai történetek dramatizálásával, közös énekléssel. 4.1.2.Feladatok ---- 13
4.1.3. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére ---- 14

4.2. Az egészséges életmód alakítása ---- 14
4.2.1. Az egészséges környezet biztosítása ---- 15
4.2.1.1. Feladatok ---- 15
4.2.1.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére ---- 15
4.2.2. Gondozás, szokásrendszer kialakítása ---- 16
4.2.2.1.Feladatok - A helyes táplálkozási, öltözködési és testápolási szokások kialakítása. ---- 16
4.2.2.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére ---- 16
4.2.3. Mozgásigény kielégítése ---- 16
4.2.3.1. Feladatok ---- 16
4.2.3.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére ---- 16

4.3. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés ---- 17
4.3.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére ---- 18

4.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása ---- 18
4.4.1. Feladatok ---- 19

5. Az óvodai élet megszervezésének elvei ---- 20

5.1. Személyi feltételek ---- 21
A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.5.2. Tárgyi feltételek ---- 21
5.3. Fő szempontok a tevékenységek szervezéséhez ---- 22

5.3.1. A tevékenységek javasolt szervezeti formái ---- 22
5.3.2. Hetirend ---- 23
5.3.3. Dokumentáció ---- 23

5.4. Az óvoda kapcsolatai ---- *24*
5.4.1. Családdal ---- 24
5.4.2. Gyülekezettel ---- 25
5.4.3. Oktatási, nevelési intézményekkel ---- 26
Az óvoda minden olyan intézménnyel kapcsolatot tart fenn, amelyek meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában az óvoda nyitott és kezdeményező. ---- 26
5.4.4. Közművelődési intézményekkel ---- 27

6. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai ---- 27

6.1. Hitre nevelés ---- 28

6.1.1.Feladatok ---- 28
6.1.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére ---- 28

6.2. Játék ---- *29*
6.2.1. Játék vezetése ---- 29
6.2.2. Feladatok ---- 30
6.2.3. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére ---- 30

6.3. Verselés, mesélés ---- *30*
6.3.1. Feladatok ---- 31
6.3.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére ---- 32

6.4. Ének, zene, népi játék, tánc ---- *32*
6.4.1. Feladatok ---- 32
6.4.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére ---- 33

6.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka ---- *34*
6.5.1. Feladatok ---- 34
6.5.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére ---- 35

6.6. Mozgás ---- *36*

6.6.1. A mindennapos mozgás: ---- *36*
6.6.2. Mindennapos mozgás feladatai: ---- 36
6.6.3. Mozgás feladatai ---- 37
6.6.4. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére ---- 37

6.7. Külső világ tevékeny megismerése ---- *38*
6.7.1. Környezet megismerése ---- 38
6.7.1.1.Feladatok ---- 38
6.7.1.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére ---- 39
6.7.2. Matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek szerzése ---- 39
Nevelési rendszerünkben nem ragadható ki a matematikai nevelés a nevelési területek összességéből. Közvetlen matematikai élményekhez megtapasztalásokhoz jutnak gyermekeink, a kötetlen szemlélődések és kötött szempontú megfigyelések alkalmával is. ---- 39
6.7.2.1. Feladatok ---- 39
6.7.2.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére ---- 40

6.8. Munka jellegű tevékenységek ---- *40*
6.8.1. Tartalma ---- 41
6.8.2. Feladatok ---- 42

6.8.3. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére ---- 42

6.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás ---- *42*
6.9.1. Feladatok ---- 43
6.9.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére ---- 44
6.9.3. Tanulás tartalma ---- 44
6.9.3.1. Bibliaköri foglalkozások ---- 45
6.9.3.2. Környezet megismerése ---- 45
(Részletezve a 6.7.1.-es részben.) ---- 45
6.9.3.3. Művészeti tevékenységek ---- 45
(Részletezve a 6.3. -6.6. részekben). ---- 46

7. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére ---- 46

7.1. Az iskolakezdés feltételei ---- *47*
7.1.1. Testi érettség ---- 47
7.1.2. Lelki érettség ---- 47
7.1.3. Szociális érettség ---- 47

8. Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységekre vonatkozó feladatok, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenysége ---- 49

8.1. Cél A gyermek-, és ifjúságvédelem célja: a prevenció során azoknak a tényeknek, okoknak a feltárása, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztetik. A gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése, a gyermeki és emberi jogainak tiszteletben tartása. ---- *49*
8.2. Az óvodás gyermek családi helyzetének évenkénti felméréséhez szükséges szempontok ---- 50
8.3. A gyermek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok ---- 50

8.4. Feladatok ---- *50*
8.5. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések ---- 50
8.5.1.A nyilvántartott adatok ---- 51
- sajátos nevelési igényű gyermekek, ---- 51
8.5.2.Feladatok ---- 51

8.6.A szociális hátrányok enyhítését szolgáló intézkedések ---- *51*
8.6.1.Feladatok: ---- 51
8.6.1.1.Óvodapedagógus ---- 51

8.6.1.2.Gyermekvédelmi felelős ---- *52*
8.6.1.3. Igazgató ---- 53
8.6.2. Helyzetfelmérés ---- 53
8.6.3. Megelőzés, gondozás, segítés ---- 53
8.7. A problémakezelés területei ---- 53
8.7.1. A felzárkózás módjai ---- 54
A gyermekek hatékony neveléséhez, általában differenciált, egyénre szabott pedagógiai módszerekre és eljárásokra van szükség. Esélyeik növeléséhez azonban kevés az óvodai felzárkóztatás, mert legtöbbjük esetében a kulturálisan ingerszegény családi környezet hiányosságait is pótolni kellene. ---- 54
8.7.2.Sikerkritériumok ---- 54

8.8. A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyermekek keresztény módon való nevelése ---- 54

9. A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése ---- 55

9.1. Feladatok ---- *56*
9.2. Az óvodapedagógus feladatai ---- 56

9.3. Szakemberek feladatai ---- *57*

10. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése ---- 57

10.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése ---- 58

10.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek nevelése ---- 59

10.3. Kiemelten tehetséges gyerekek nevelése ---- 60

10.4. Hátrányos és Halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek nevelése ---- 62

11. Befejezés ---- 63

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK---- 64

Mellékletek ---- 66

1. melléklet ---- *66*

Az egészségfejlesztési program---- 67

A Bárka Baptista Óvoda helyi pedagógiai programjának egészségfejlesztési programja ---- 67

2. melléklet ---- *68*

A nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) felszereléseiről---- 69

1. Az intézmény adatai

Intézmény neve: Bárka Baptista Óvoda

Székhelye: 2113, Erdőkertes, Fő tér 2.

Alapítója és fenntartója: Baptista Tevékeny Szeretet Misszió Alapító-Fenntartó szerv székhelye: 4028 Debrecen, Simonyi út 14.

Intézmény elérhetőségei:
- Óvodaigazgató: Csányiné Zalántai Dorottya
- Fenntartó kapcsolattartója: Bacsó Benjámin
- E-mail címe: barkaovi@btesz.hu
- Web: www.barkaovi.hu

Intézmény OM azonosítója: 203568

Intézmény adószáma: 19342416-1-13

Alapító okiratának kelte: 2022.05.26.

Az intézmény alapfeladata:
- az óvodai nevelés,
- a többi gyermekkel együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése.

Az intézmény alaptevékenysége:
- 091110 Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
- 091140 Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai
- 091120 Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai

Az intézmény ellátja a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekeket, nemzeti köznevelésről szóló 2011. éve CXC. törvény 4.§ 13. pont ab) alpontja, valamint 4. § 2. pontja alapján a következők szerint:
Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évei CXC. törvény 4. §25. pontjában meghatározott sajátos nevelési igényű gyermekek közül az intézmény ellátja a többi gyermekkel együtt nevelhető, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján a

a) beszédfogyatékossággal,
*b) pszichés fejlődési zavarral**,** és tanulási, figyelem, magatartásszabályozási) küzdő, valamint*
c) értelmi fogyatékossággal küzdő gyermekek nevelését.

Az intézmény óvodai csoportjaiba, csoportonként **2** fő, különböző fogyatékossági kategóriába tartozó gyermeket fogad.

Az intézmény vállalja a nemzeti köznevelésről szóló *2011. évi CXC. törvény 4.§ 13. pont ac) alpontja*, valamint a *14. pontja* szerinti kiemelten tehetséges gyermekek nevelését, oktatását:

„*Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.”*

Az intézménybe felvehető maximális gyermeklétszám: 100 fő

Csoportok száma: 4

2. Bevezetés

A pedagógiai program jogszabályi alapjai:

• 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (a továbbiakban: Nkt.)

• 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (a továbbiakban: Gyvt.)

• 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (a továbbiakban: Nkt. Vhr.)

• 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról (a továbbiakban: ONAP)

• 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (a továbbiakban: EMMI rendelet)

• 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

• 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről

• 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról

• 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti,

• gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

• A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve

• (https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok/)

• Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) felszereléseiről (BM/19703-3/2024.)

(https://www.oktatas.hu/kozneveles/az_oktatasert_felelos_miniszter_altal_jovahagyott_felszerelesjegyzek)

• A Bárka Baptista Óvoda Alapító okirata

Ennek alapján óvodánk a családi nevelés kiegészítőjeként 3 éves kortól egészen iskolába lépésig végez nevelői feladatokat. Munkánk során tiszteletben tartjuk a családi nevelés elsődlegességét, és valljuk, hogy a gyermek intézményes nevelése során is kiemelten fontos a szeretet.
Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere, személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodai nevelésünk keresztyén értékeket képvisel és közvetít gyermekeink számára, mely nemcsak kiemelt tevékenységekben jelenik meg, hanem az óvodai élet minden mozzanatában.
Az intézmény teljes szellemisége biztosítja a hit megélésének lehetőségét a nevelési és tanulási folyamatokban. A keresztény óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi, lelki és értelmi szükségleteinek a kielégítése. Napjainkban a társadalomban a kereszténységgel ellentétes szemlélet vált, válik uralkodóvá. Mára már elmosódott a határ a jó és a rossz fogalma, a felbecsülhetetlen érték és az értéktelen, az emberséges és az embertelen között; jellemző az anyagiasság, az önzés, az agresszivitás. A társadalom hamis értékrendje válságba sodorta az embert, a családokat, az intézményeket. A szórakozás, a pénzhajszolás, a hatalomért és a létért való küzdelem mind olyan kegyetlen hajtóerő, amely egyformán rombolja a testet és a lelket.

„*Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall?”*
(Máté evangéliuma 16:26.)

2.1. A hit és a hitre nevelés jelentősége az óvodáskorban

Pszichológiai tanulmányok szerint a gyermekek felnőtt személyiségének 85 % - a már 6-7 éves korára kialakul. Tehát az első néhány év alatt van legnagyobb az esély a sikeres nevelésre. A gyermekkor az életnek azon szakasza, amikor az ember a legnyitottabb az őt ért benyomásokra. Így életük első éveiben van lehetőségünk arra, hogy átadjuk nekik azokat az értékeket, amelyeket mi magunk nagyon fontosnak tartunk. Ekkor van alkalmunk arra is, hogy megosszuk velük azt, amiben hiszünk. Ekkor sajátítják el mindazt, amire életük egészét alapozzák. A jó és a rossz felfogásának képessége ebben az időszakban

alakul ki, és kezd megszilárdulni az Istenről alkotott képük is. A maradandó szokások az első hét év alatt véződnek be. A gyermekkorban hangsúlyozott dolgok egész életen át végigkísérik az embert, még akkor is, ha annak idején látszólag nem volt foganatjuk.

„*Tanítsátok meg ezeket a fiaitoknak is, beszélj róluk, ha otthon vagy, és ha úton jársz, ha lefekszel, és ha felkelsz." (Mózes V. könyve. 11:19)*

Óvodáskorban a gyermekek számára fenntartás nélkül minden elfogadható, teljes a szülőbe, nevelőbe, óvodapedagógusba vetett bizalmuk. Minden, ami az óvónőnek természetes, az számukra is természetes és jó. Ebben rejlik keresztyén óvodánk nagy lehetősége. Fel kell használnunk e néhány röpke év alkalmait arra, hogy átadjuk nekik értékeinket, nézeteinket. Soha többé nem lesz ennyire nyitott a szívük az ismeretekre, a tudásra, és ezáltal Isten gondoskodó, segítő szeretetére.

3. Óvodánk koncepciója, szellemisége

3.1. Cél

- Keresztény szellemű nevelésünk célja, hogy minden gyermek élménygazdag környezetben, az egyéni fejlődési üteme figyelembevételével, korának megfelelően, iskolás életmódra érett, harmonikusan kibontakozó, problémamegoldó személyiséggé váljon.
- Célunk olyan szeretetteljes, befogadó, **érzelemgazdag óvoda** megteremtése, ahol a gyermekek testi szükségletein túl, lelki szükségletei is hiánytalanul kielégülnek.
- A szülőkkel való együttneveléssel a gyermekek találjanak rá arra az útra, ahol további életük során járniuk érdemes; az evangéliumi hitre, amely Istenhez vezet.

3.2. Gyermekkép

- Valljuk, hogy **minden gyermek értékes kincs,** Isten páratlan, egyedi és megismételhetetlen ajándéka, akit óvni, védeni kell, hogy nyitott érdeklődését kielégítve felkészüljön az életre.
- Olyan gyermekek, akik minden nap változatos, színes élményeket szereznek önmagukról, társaikról, a közösségről, környezetükről, bibliai igazságokról, aktívak, motiváltak, kíváncsiak.
- Olyan óvodások, akiknek szeretetteljes, jó kapcsolata van a társakkal, felnőttekkel és az élő Istennel.
- A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások – beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is – együttesen határozzák meg. E tényezők hatásainak következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.
- A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.

3.3. Óvodakép

- Az óvodánk a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés

kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

- Óvodánkban, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.
- Keresztény óvodánk olyan nevelési intézmény, melynek testülete elkötelezte magát Istennek. Türelemmel, szeretettel – a gyermekek egyéni fejlettségét figyelembe véve – biztosítja a sokoldalú tevékenységet számukra, amely a teljes nevelési időben érvényesül.
- A kisgyermekek pszichoszomatikus fejlődését, személyiségének kibontakozását nem csupán az adottságok és az érés sajátos törvényszerűségei, valamint a spontán vagy tervszerűen alkalmazott környezeti hatások határozzák meg, hanem a Teremtő Isten gondviselő kegyelme, szeretete, és ebben a hitben élő felnőttek hatásai.
- A biztonságos, otthonos, **családias légkörben** mód van az együttlétre, de az elkülönülésre is, a közösség megélésére és a magánszféra őrzésére egyaránt.

3.4. Pedagóguskép

- Olyan pedagógus, aki Isten szeretetét, megbocsátását átélte, és ezt hitelesen továbbítja. **Keresztény, szakképzett óvodapedagógusok.**
- Az óvoda minden dolgozója a szeretetteljes légkört, okos szeretetet, együttérzést, segítőkészséget, toleráns és bátorító magatartást, illetve a kreatív kezdeményezéseket támogatja.
- Mindez azonban nem zárja ki a pontos, egyértelmű követelményeket, az együttélés szükséges szabályainak betartását, a szabadság és a korlátok ésszerű rendszerének működését.

3.5. Alapelveink, specialitásaink

- **Keresztény szellemiség**ben, ökumenikus jelleggel történő nevelés megtért, újjászületett testülettel.
- A **játék**tevékenység elsődlegességét hangsúlyozzuk.
- A gyermekeket nem alakítani akarjuk, hanem alakulni engedjük, a feltételek megteremtésével.
- A keresztyén erkölcsi értékeket fontosnak tartjuk, (a **Biblia** tanítását fogadjuk el hitünk, értékeink és nevelési elveink alapjául), melyeket a mindennapi életben igyekszünk életre kelteni: szeretet, megbocsátás, megbánás-jóvátétel, engedelmesség, segítőkészség együttérzés, öröm-hála.
- Minden gyerek egyszeri és egyedi, ezért alapvető kritériuma a keresztény nevelésnek a

differenciált személyiségfejlesztés (keresztény gyógypedagógus segítségével): a gyermekeknek egyénenként változó testi és lelki szükségleteik vannak. A nevelés nem mindenható. Azt bontakoztatja ki a gyermekből, amit Isten, mint lehetőséget beléje rejtett. A gyermek lelki fejlődése szempontjából **fontosabb az óvoda légköre,** mint a gyermeket közvetlenül érő hatások. A gyermek személyiségének kibontakoztatását nem csak az adottságok és az érés sajátos törvényszerűségei, spontán és tudatos nevelő, valamint a környezeti hatások határozzák meg, hanem az Isten gondviselő kegyelme, szeretete és a hitben élő felnőttek hatásai.

- A **hitre** való meghívást a mindennapos együttélés jelenti a keresztyén nevelésben, nem csak azok az alkalmak, amikor kifejezetten Istenről beszélünk nekik. A hétköznapi helyzetekben és váltakozó eseményekben ismeri meg a gyermek az életet, tanulja meg azt, mi a fontos, mi a helyes.
- A **szeretetet** tartjuk a leghatékonyabb pedagógiai eszköznek, módszernek. Istentől kapott bölcsességgel tudjuk helyesen szeretni a gyermekeket. Alkalmazott (agapé) szeretetre van szükségük a gyermekeknek, hogy érezzék, mindig minden körülmények között szeretjük őket. A gyöngéd érintések, a bátorítás, az osztatlan figyelem, a szolgálatkészség együttesen szükségesek ahhoz, hogy szeretetigényük be legyen töltve. A **szeretetteljes kapcsolat** az alapja a gyermek számára az új dolgok megértésének, az élményfeldolgozásnak, az érzelmi átélésnek és azok beépülésének, a szociális viselkedésminták átvételének, a normák, értékek, szabályok elfogadásának és a konfliktushelyzet megoldásának.
- **Zene**i nevelési lehetőségek kihasználása a mindennapi élet során adódó helyzetekben, különféle tevékenységekben: áhítatokon, bibliai foglalkozásokon, étkezések alkalmával, elalváskor, öltözködés idején, várakozáskor, vizuális tevékenységek közben. Az énekek által jobban megismerhető Isten; kifejezhetjük hálánkat, kéréseinket, örömeinket, bánatainkat.
- Integrált nevelés: akkor tudjuk biztosítani a **speciális szükségletű gyermekek** részére az óvodai nevelést, ha részt tudnak venni az óvoda életében, és erről a szakértői és rehabilitációs bizottság állást foglalt. Amennyiben az adott gyermek eredményes nevelése, fejlesztése megoldható integráltan a többi gyermekkel együtt, vállaljuk óvodai nevelését gyógypedagógus segítségével.
    - **Individualizált szocializáció**: A gyermeki szabadság biztosítása olyan kevés szabállyal, amely elősegíti a közös élmények és tevékenységek által a szocializációt, az erkölcsi tulajdonságok megalapozását. Munkánkban alapvető elem a gyermek konfliktuskezelésének alakítása. Erre mintát ad elfogadó, megértő magatartásunk, véleménynyilvánításunk, majd igyekszünk a gyermekre bízni a megoldás módjának a megtalálását. Így gyakori lesz a gyermekek közti

egyezkedés, megbeszélés, meggyőzés, az érdekek közös keresése, a megegyezés.

- **Nyitott óvoda:** a szülőkkel együtt nevelve kívánunk munkálkodni úgy, hogy ők is részévé váljanak az óvodai nevelésnek. Fontos a családokkal való **együttnevelés** és a szükség szerinti segítés, gondozás. A család támogassa, ha lehet, otthon is gyakorolja a hitet, hitre nevelést.
- **Vegyes, vagy részben osztott csoportok**at szervezünk: így a testvérek, barátok egy csoportba kerülhetnek, természetes úton sajátítják el a kicsik a nagyoktól a szokásokat, évismétléskor nem kell csoportot, óvónőt váltani, a szociális tanulásra gazdagabb lehetőség nyílik. A tanulás megszervezését az iskolába menő gyerekeknek külön oldjuk meg, kötött foglalkozással. Fejlesztő szándékú a programunk: nevelésünk során figyelembe vesszük az iskolák aktuális tantervét.
- **Tiszta** (korosztályonkénti) csoport (-ok) is lehetnek, hiszen a meglévő, illetve a beiratkozó gyermekek életkora változó.
- Óvodánkban működő **speciális programok**:

☺ **NyugiOvi program**

A NyugiOvi prevenciós ***program célja***, hogy módszertani segítséget nyújtson az óvodáskorú gyermekek közösségében;

- az egymás iránti tolerancia és elfogadás, az együttműködésre való hajlam kialakításához,
- az olyan bántalmazó magatartás megelőzéséhez, amellyel a gyermekek szándékosan fájdalmat okoznak társuknak vagy kiközösítenek valakit,
- azon képességek és stratégiák elsajátításához és gyakorlásához, amelyekkel hatékonyan meg tudják védeni magukat és társukat a bántalmazással szemben.

A ***program fő célkitűzése***, hogy az óvoda biztonságos, békés, nyugodt hely legyen minden gyermek számára.

Forrás és további információ: https://tanitonline.hu/uploads/3451/Nyugiovi...pdf

☺ **Boldogságóra program**

A Jobb Veled a Világ Alapítvány Boldogságóra programja a pozitív pszichológia kutatási eredményeire épülő, élményközpontú pedagógiai módszertan, amelynek hatékonyságát az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Karának empirikus kutatásai is alátámasztják. A program a gyermekek és a pedagógusok lelki jóllétének támogatására egyaránt figyelmet fordít, és lehetőséget kínál a szülők bevonására is.

A program jól illeszkedik az óvodai nevelés mindennapjaihoz: játékos, életkorhoz igazodó tevékenységekkel segíti az érzelmi, személyes és társas kompetenciák fejlődését. A nevelési év során havonta más-más téma kerül előtérbe, amely támogatja a gyermekek önismeretét, érzelmeik felismerését és kifejezését, valamint a mindennapi nehézségekkel való megküzdést.

A boldogságórák célja, hogy a gyermekek életkoruknak megfelelő segítséget és eszközöket kapjanak a kihívások kezeléséhez. A közös élmények és gyakorlatok erősítik önbizalmukat, kapcsolataikat és lelki ellenálló képességüket, miközben hozzájárulnak a testi-lelki jóllétüket támogató szokások kialakulásához.

A Boldogságóra akkreditált továbbképzésre két kollégánk vesz részt a 2026/2027 nevelési évben.

Célunk*,* hogy a Boldog Óvoda program által kínált lehetőségeket valamennyi óvodai csoportunkban elérhetővé tegyük, és az ennek során szerzett tapasztalatokat, módszereket beépítsük mindennapi nevelőmunkánkba. ***Hosszú távú célkitűzésünk*** az **Örökös Boldog Óvoda cím elnyerése**, amely szakmai fejlődésünk és a gyermekek érzelmi jóllétének tudatos támogatása iránti elkötelezettségünket is kifejezi.

Forrás és további információ: boldogsagora.hu

4. Az óvodai nevelés általános feladatai

A keresztény óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek a kielégítése. Ezen belül:

- a hitre nevelés megalapozása,
- az egészséges életmód alakítása, gondozás,
- az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása,
- az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

4.1. Keresztény szellemű nevelés

Keresztény szellemű nevelést valósítunk meg: a gyermekeket istenhitre és istenhitben neveljük, a Krisztus melletti döntésüket alapozzuk meg a szülőkkel történő együttneveléssel.

- Gyermekeink erkölcsös életre segítése gondos nevelést igényel. Isten Igéjét az óvodai élet láncolatába, mozzanataiba inkább csendesen szeretnénk beleszőni. Isten Igéje természetes kapcsolódási pont lesz mindenre, ami csak előfordul az óvodában, a családban. Végső célunk nem elsősorban a kereszténységgel kapcsolatos tények megismertetése, hanem az, hogy a gyermekek saját tapasztalatokra tegyenek szert Isten szeretetéről és jelenlétének valóságáról.
- Keresztény óvónőként az a felelősségünk, hogy belássuk, a gyermekek folyamatosan tanulnak tapasztalataikon keresztül. Mi magunk nem befolyásolhatjuk élettapasztalataikat, de felismerhetjük-e tapasztalatok erejét és helyénvalóságát nevelésünk forrásaként. Felelősségünk abban áll, hogy mellettük álljunk, és bátorítsuk őket: lássák meg Isten létezését, tetteit még akkor is, ha jelenleg nem értik teljesen azokat. Az élet fontos terepet kínál az isteni Ige igaz voltának bemutatásához. Az életnek mind a negatív, mind a pozitív tapasztalatai révén illusztrálni tudjuk a bibliai látásmód, és a bibliai értékek helytállóságát.
- Keresztény szellemű nevelés során a gyermekeket megismertetjük a keresztény hit alapelemeivel. A hangsúlyt a szeretetre és elfogadásra helyezzük.
- Az óvodánk csak akkor érhet el tartós nevelési eredményeket, ha a szülők elfogadják, és tudatosan támogatják törekvéseinket. A gyermek fejlesztése, fejlődése csak úgy biztosítható, ha mi, óvónők

következetesen támaszkodunk a szülőkre. Az óvodai évek alatt együttműködve, a szülőket bevonva próbáljuk a gyermekeket fejleszteni úgy, hogy a szülőket is segítjük, megerősítjük szerepükben.
- Feladatunk, hogy a közös ünneplés, éneklés, bibliai aranymondás, történet dramatizálása egész életre szóló felejthetetlen élménnyé váljon a gyermekek számára.

4.1.1. Tartalma

- Bibliai történet feldolgozása: Játékos, változatos módszerekkel. A történeteken keresztül mutatjuk be a keresztény igazságokat. Jelentésüket érthetően, egyszerűen, saját szavainkkal magyarázzuk meg.
- Gyermek áhítatok: beszélgetéssel, énekléssel, aktualitásokkal, és (saját élményekre épülő saját szavakkal elmondott) imádkozással; olyan légkörben, amely arra készteti a gyermekeket, hogy mások örömébe, bánatába beleéljék magukat, készek legyenek sorsuk megosztására. Ha Istenről beszélgetünk, az elvezet az Istennel való beszélgetéshez, az imádsághoz.

„*Mindenkor örüljetek, szüntelenül imádkozzatok, mindenért hálát adjatok, mert ez az Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra.” (Thesszalonikaiakhoz írt I. levél 5:16-18.)*

- Keresztény ünnepek: Hálaadónap, Advent, Karácsony, Virágvasárnap, Húsvét, Pünkösd. Néhány ünnep nyilvános, a család is bejöhet, részt vehet, bekapcsolódhat.
- Egyéb ünnepek: Mikulás, Anyák napja, Évzáró, Búcsúzás, Születésnapok, Névnapok, Nemzeti ünnep - március 15.
- A jól összeállított ünneplés megszabadítja az életet a megszokás szürkeségétől, a gyermekek hitéletbe való bevezetéséhez szilárd tartalmat ad. Segítenek felemelni tekintetünket a nehézségekről, meglátni a bűnt az életünkben, hogy hálásak legyünk Istennek, és tudjunk örülni.
- Az ünneplés ritka művészetét ápolnunk kell, és át kell adnunk a következő nemzedéknek. Igen nagy jelentőségű ez a gyermek lelki-szellemi fejlődése szempontjából. Minden ünnepet úgy kell megélni, hogy az valóban ünneplés legyen, azaz mélyítse el az ünnep jelentőségét, mondanivalóját.

Csak így hagy maradandó nyomot a gyermekek életében.

- A keresztény ünnepeken nem a megemlékezést helyezzük a központba, hanem azt, hogy mit mond az ünnep nekünk. Az ünnepi előkészületekben az örömszerzést, az öröm megélését tartjuk fontosnak.
- Igyekszünk megtanulni a kis dolgok feletti és a másokkal együtt örvendezés művészetét.
- Az ünnepeket életkoruknak megfelelő érzelmi átéléssel, cselekvéseken keresztül tartjuk meg: alkalomhoz illő versekkel, bibliai történetek dramatizálásával, közös énekléssel.

4.1.2.Feladatok

- Keresztény nevelésünk szellemisége a Biblia üzeneteire, értékeire épüljön, hassa át az egész napot.
- Személyes tanúságtétel azokról az értékekről, melyeket a gyermekek elé állítunk.
- Hitelesek legyünk: szavaink és viselkedésünk közt összhang legyen
- A keresztény szellemiségű erkölcsi normák gyakorlatban történő alkalmazása.
- Jézust példaként állítani.
- Keresztyén életforma bemutatása: példamutatás, modell szerep.
- Pedagógiai optimizmus, nyitottság, a szülők tisztelete, a családok segítése, bátorítása.
- Egyértelmű különbségtétel jó-rossz, helyes-helytelen között.
- Önképzés, továbbképzés, szaktudás megújítására törekvés.
- Istentől folyamatosan kérni bölcsességet, szeretetet a gyermekek neveléséhez.
- A szülőket erősíteni abban, hogy otthon is támogassák, ha lehet, gyakorolják a hitet, és találjanak rá az evangéliumi hitre ők is.
- A feltétel nélküli szeretet gyakorlása a mindennapokban.
- A gyermekek bátorítása, hogy bízzanak Istenben, akkor is, ha nem értik.
- A helyes, Isten szerinti önértékelés, értékrend kialakítása.
- A meghitt beszélgetések biztosítása.
- Láthatóvá, érezhetővé, átélhetővé tenni az imádság lényegét: beszélgetés Istennel, mint Mennyei Atyával.
- Az énekek tartalmával, dallamával a bibliai tanítás elmélyítése.
- Elérni: a gyerek érezze, tudja, hogy az Úr Jézus ma is, és minden nap velük szeretne lenni, Ő szól hozzájuk.

4.1.3. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Kezd kialakulni az Istenről alkotott helyes képük.
- Belső igénnyé válik a folyamatos kapcsolat Istennel, kéréseiket, problémáikat, félelmeiket, örömeiket Isten elé viszik, és bizalommal fordulnak Istenhez imáikban.
- Isten értékeinek befogadására fogékonyak, és ezeket képviselik a mindennapokban, a másik másságát próbálják elfogadni.
- Észreveszik azokat a mindennapi csodákat, ajándékokat, melyeket Istentől kaptak, és hálásak ezekért, örülnek nekik.
- Szívesen részt vesznek a keresztény ünnepeken, gyülekezeti alkalmakon.
- Aktívan részt vesznek az áhítatokon, bibliai foglalkozásokon, érzik, hogy Isten szereti őket.

4.2. Az egészséges életmód alakítása

A kiinduló pontunk: „*…a testetek, a lélek temploma…” (Korinthusiakhoz írt I. levél 6:19.)*

Az óvodáskorban kiemelt jelentőségű az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, a fizikai állapot védelme, edzése. Az óvodai nevelés egyik alapvető feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. A jó közérzet nagymértékben a lelkiállapot függvénye is. A testi-lelki problémák esetében nem elég az ember belső erőforrása, ilyenkor megoldás az Istenben bízó élet.

4.2.1. Az egészséges környezet biztosítása

4.2.1.1. Feladatok

- A gyermekek testi épségének, egészségének védelme, edzése, óvása: Az életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket, azon ismeretek, készségek, képességek, megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

- könnyen tisztítható, gyerek méretű bútorok, ivási lehetőség biztosítása a nap egész folyamán, udvaron szükség szerinti árnyék biztosítása nagy napernyőkkel, fedett résszel.
- A pihenés feltételeinek megteremtése a gyermekek egyéni és életkori sajátosságainak a figyelembevételével.
- Baleset megelőzése, balesetveszély elhárítása, a gyermekek tevékenységének folyamatos figyelemmel kísérése.
- Higiénés szabályok betartása: gyakori szellőztetés, portalanítás, fertőtlenítés.
- **Környezettudatos magatartás szokásalakítás tartalma**

- szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosított anyagok, anyag-és energiatakarékosság
- egészségnevelés: baleset-megelőzési felvilágosítás, veszélyérzet, teendők balesetesetén
- egészségpropaganda

4.2.1.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Saját személyük és környezetük tisztaságára, rendjére vigyáznak.
- Ügyelnek saját és társaik testi épségére.
- Rendeltetésszerűen használják az eszközöket, játékokat.
- Tüsszentéskor, köhögéskor zsebkendőt használnak.
- Pihenési idő alatt nem zavarják egymást.

4.2.2. Gondozás, szokásrendszer kialakítása

4.2.2.1.Feladatok

- A helyes táplálkozási, öltözködési és testápolási szokások kialakítása.

- A megfelelő napirend biztosítása a helyes életritmus kialakítása érdekében.
- Törekedni kell arra, hogy a gyermekek önállóan elégítsék ki szükségleteiket.
- Szükség esetén segítségnyújtás a gondozási műveletek elvégzésében, elsajátításában.
- Az otthonról hozott eltérő szokások megismerése: (a jók erősítése, a rosszak gyengítése).
- A család segítése abban, hogy a gyermek, az óvodában kialakult jó szokásait otthon is gyakorolhassa.
- A gyermek személyével kapcsolatos önállóságra ösztönzés: testápolásban, étkezésben,

öltözködésben.

- Az eltérő egyéni szükségekre tekintettel lenni, tiszteletben tartani az egyéni étkezési, alvási szokásait.
- Helyes magatartási és viselkedési szabályok kialakítása.
- Példamutatás a személyiségünkkel, értékrendünkkel.
- Egészséges táplálkozási szemlélet, szokások kialakítása: gyümölcs, zöldség fogyasztás stb.

4.2.2.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Alkalmazkodnak az óvodai élet napirendjéhez.
- Önállóan végzik a személyükkel kapcsolatos tisztálkodási, öltözködési teendőket, és ez igényükké is válik.
- Képesek mindennapi szükségleteik kielégítésére.
- Betartják a higiénés szokásokat: ezek beépülnek gyermeki szemléletükbe.
- Észreveszik a rendetlenséget, igyekeznek a környezetükben rendet, tisztaságot tartani.

4.2.3. Mozgásigény kielégítése

4.2.3.1. Feladatok

- Minél többet tartózkodjanak a szabadban, ahol változatos tevékenységekben biztosítjuk a feltételeket a szabad mozgáshoz.
- Egészséges életvitelre nevelés a rendszeres mozgással: kirándulásokon, gyermeknapokon, biciklizésekkel stb.
- Szervezett mozgásfejlesztéssel: az általános testi képességek fejlesztése, téri tájékozódás megalapozása, a koordinált mozgás kialakítása
- Differenciált fejlesztés érvényre juttatása.

4.2.3.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A sokféle tevékenység, mozgás által a gyermekek kiegyensúlyozottá válnak, testileg-lelkileg.
- Megtanulnak alkalmazkodni a körülményekhez, megfelelően mozogni, tájékozódni, erejükkel gazdálkodni.

- Igényükké válik a rendszeres mozgás, és beépül szokásrendszerükbe.
- Szeretnek a szabadban tartózkodni.

4.3. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodás korú gyermek alapvető sajátossága, hogy magatartása érzelmektől vezérelt. Éppen ezért elengedhetetlen, hogy őt szeretetteljes, derűs, kiegyensúlyozott, biztonságot adó légkör vegye körül.
Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

„*Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!" (Korinthusiakhoz írt I. levél.16:14.)*

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be. Így alakulhat ki – az óvodapedagógus személyén keresztül – a gyermeki bizalom kiépítése a Mennyei Édesapa felé.

4.3.1. Feladatok

- Szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó családias légkör megteremtése, ahol a gyermekben közös élményeken alapuló pozitív érzelmi kapcsolat jön létre gyermek társaival, és a felnőttekkel is.
- A gyermekek egyéni képességeinek, tempójának, eltérő szokásainak megismerése, figyelembevétele.
- A gyermekek bevonása a szabályok kialakításába, azok betartása, egymás szabályozásának hagyása.
- Példaadás.
- Távlatok kitűzése a gyermekek elé, melyek elérése sokrétű és közös tervezgetést, rendszeres közös tevékenységet igényel.
- A másság elfogadására nevelés.

- A gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség stb.), akaratának (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladat- és szabálytudat) fejlődésének a segítése.
- Változatos szituációk megteremtése a különböző pozitív viselkedési minták elsajátítására.
- A gyermekek kudarcainak tapintatos kezelése.
- Érzelmi zavarok (félelem, harag, agresszió) tompítása, leépítése.
- Nyitottság kialakítása, segítése, megteremtése folyamatosan: beszoktatásnál, otthonról hozott kedves játékaikat elfogadjuk.
- A nevelés összehangolása, a jó kapcsolatok kialakítása az óvoda és a család között.
- A Biblia mércéje alapján a helyes-helytelen megismertetése, az elfogadott magatartás betartatása következetesen, pozitív megerősítéssel elősegítve.

4.3.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Kialakul a gyermekekben a keresztény erkölcs csírája.
- Életkoruknak megfelelően különbséget tudnak tenni a jó és rossz között, ennek mércéje a megismert Biblia.
- Képesek együttműködni a feladatok elvégzésében, elfogadják az alá-, fölé- és mellérendelt viszonyokat.
- A konfliktushelyzeteket megpróbálják önállóan megoldani.
- A társas kapcsolatokat igénylik, szívesen járnak óvodába.
- Az összetartozás érzése kialakul bennük.
- Az adott tevékenység által megkívánt magatartásformákat elfogadják.
- Társaikkal toleránsan, udvariasan viselkednek.
- Az én-kép, önismeret, önértékelés fejlődése révén képessé válnak az önálló helyzetmegoldásra.
- Érzelmileg elfogadják egymást, felfogják a metakommunikáció alapvető jelzéseit.
- Szociálisan alkalmasak lesznek az iskolába lépésre.

4.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés és fejlesztés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van a beszélő környezet, az alkalmazottak mintaadó, példamutató beszédkultúrája, szabály közvetítése. Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére,

kíváncsiságára, a már meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építve biztosítja a változatos tevékenységeket.

Az anyanyelvi nevelésen keresztül a Biblia üzenetét is közvetítjük ige alapúan és gyermek számára érthető módon, úgy, hogy a gyermek megértse, átélje és megszeresse. A bibliai történetek ebben a korban nagyon fontosak. Mély benyomást keltenek a gyermekekben Isten cselekedeteiről. Erkölcsi szabályokat közvetítenek, és nem csak az értelmükhöz szólnak, hanem megmozgatják fantáziájukat, érzelmüket, akaratukat, és elkísérik őket egész életükben.

A lelki dolgokat, értékeket, mint a hit, a szeretet, a reménység stb. nem tudjuk odaállítani, bemutatni, szemléltetni, de be tudjuk mutatni bibliai személyek példáján keresztül: milyen volt Ábrahám hite, az irgalmas szamaritánus könyörületessége, a tékozló fiú bűnbánata stb.

Keresztény nevelésünk szellemisége a Biblia üzeneteire, értékeire épül: az óvoda egész napját áthatja, s integráltan jelenik meg a nevelési és tanulási folyamatban. A játék szituációban jelentkező helyzeteket, a természeti jelenségek észrevételét, az étkezéshez kapcsolódó, a hiányzó gyermekekért, az aktuális problémákért való imát éppen úgy át kell, hogy hassa ez a szellemiség. A gyermek életének mindennapos eseményei jó lehetőséget kínálnak arra, hogy a bibliai elveket valódi élethelyzetekre alkalmazzuk. A Bibliát olyan igazságként kell tanítani, amelyet meg kell élnünk – és nem egyszerűen olyan tudásként, amit meg kell tanulnunk.

Olyan fejlesztő programra van szükség, amely minden gyermekben akár kiemelkedő készséggel bír, akár átlagos, vagy lassabban haladó, kialakítja azokat a képességeket, amelyek alapján örömet jelent számára a tanulás, önfejlesztés.

„*Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon, még ha megöregszik, akkor sem tér el attól.”*
(Példabeszédek könyve 22:6.)

4.4.1. Feladatok

- A gyermekek képességeinek folyamatos megfigyelése, fejlesztése.
- Állandó, élő kapcsolatban lenni Istennel.
- Folyamatosan tanulmányozni a Bibliát.
- Folytonos helyzetek, tanulási alkalmak teremtése, amelyek fejlettségi szintjüknek megfelelően kötik le a gyermek érdeklődését, az aktív szellemi energiáját.
- Olyan élményszerzési lehetőség biztosítása, amelyben a gyermek minden érzékszervével,

érzéseivel – verbális és nem verbális módon – első kézből szerezhet tapasztalatokat.

- Idő, lehetőség biztosítása az együttműködésre, próbálkozásra, tévedésre és az újrakezdésre szankciók nélkül.
- A gyermekek tapasztalataira, éppen aktuális élmény- és érzésvilágára támaszkodni, és ezek kifejezésére, újbóli átélésére lehetőséget adni dramatizálással, bábozással, virtuális tevékenységeikben. Gyakorlás lehetőségének a biztosítása különböző tevékenységekben, élethelyzetekben.
- Megfelelő tárgyi feltételek biztosítása életkori sajátosságaiknak megfelelően.
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés.
- Beszélő és meghallgatni tudó környezet kialakítása.
- A gyermekek kommunikációra való ösztönzése, metakommunikáció fejlesztése.
- A tapasztalatok, élmények verbális kifejezésére nevelés.
- A gyermeki kérdések támogatása és a válaszok igénylésére való ösztönzés.
- Spontán és tervezetten szerzett tapasztalatok, ismeretek bővítése, rendszerezése, elmélyítése.
- Az egyéni fejlődési ütemnek megfelelően az ismeretek, jártasságok, készségek alapozása.

4.4.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A Bibliát a Könyvek Könyvének tekintik, alapvető igei ismeretekkel rendelkezik.
- Ismer bibliai történeteket, azok tanulságait.
- Aktívan részt vesz a különféle tevékenységekben.
- A szerzett bibliai és egyéb ismereteket képes megfelelő formában rendszerezni, gyakorlatban alkalmazni és közölni azokat.
- Észreveszi a hibákat, rávezetéssel önállóan tudja azokat kijavítani.
- Felismeri a problémákat, és kreatív módon megoldja azokat.

5. Az óvodai élet megszervezésének elvei

5.1. Személyi feltételek

Az óvodai nevelőmunka középpontjában mindig a gyermek áll. A kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermekek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos. Az óvodapedagógus és az intézmény munkáját segítő nem pedagógus alkalmazottak viszonya az óvodához, egyházakhoz, családokhoz, intézményekhez, a gyerekek számára meghatározóak. Ezeket a keresztyén értékeket képviselve életük a gyermekek számára követendő mintává, modellé válik. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése speciálisan képzett szakemberek közreműködését igényli.
A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

5.2. Tárgyi feltételek

Az óvoda rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel, eszközökkel. Követelmények:

- Tegye lehetővé a mozgás-, és játék igények kielégítését és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőleg természetes anyagokkal vegye körül.
- A gyermekek által használt eszközök, játékokat számukra is könnyen hozzáférhető módon, helyen legyenek tárolva, tekintettel a biztonságukra.
- A felszereltség feleljen meg a gyermekek változó testméretének.
- Az egészségük megőrzése érdekében legyen biztonságos, a baleset megelőzését szolgálja.
- Biztosítson megfelelő körülményt, munkakörnyezetet az óvodai dolgozóknak.
- Teremtsen lehetőséget a szülők fogadására.
- A gyermekek óvodai életének színterei legyenek otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt.

A program indítása speciális eszközöket, plusz erőforrásokat nem igényel.

Az óvodai alap eszközöket kiegészítve, a program eredményességét, hatását erősítik a következő eszközök:

- Egész alakot láttató tükör: A testséma fejlesztés fontos és hasznos kelléke, sok játék lehetőséget hordoz magában. Segítségével a gyermek képet alakíthat ki önmagáról, testéről, fejlődik „én” tudata.
- Fejlesztő játékok, hagyományos óvodai játékok: A játékok vásárlása során tudatosan válogatjuk össze azokat a játékeszközöket, melyekkel valamennyi részképességet fejleszthetünk.
- Zenei képességeket fejlesztő játékok, eszközök: Ritmusérzéket, hallást fejlesztő játékokkal ismerkedhetnek (dob, triangulum, zenei háromszög, cintányér, csörgődob, …), nap, mint nap használhatják a gyerekek. Számukra elérhető helyen tároljuk.
- Mozgásfejlesztő tornaszerek: A testnevelés foglalkozások során már megismert eszközökből néhányat a csoportszobában is a gyerekek rendelkezésére bocsátunk. Célunk, hogy a gyerekek játékidőben is gyakorolhassák azokat a mozgásfejlesztő játékokat, amelyeket ismernek, illetve újakat találhassanak ki. (pl. rugós deszka, füles labda, trambulinstb.)

5.3. Fő szempontok a tevékenységek szervezéséhez

Az óvodai nevelés csak a fenntartó által jóváhagyott pedagógiai program alapján történhet. Az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével szervezhető meg, a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében. Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakciókra, élőszavas mese és közösségi játékélmény biztosításával.

- Egy héten belül, egy azonos tartalmú, kötetlen tevékenységet az óvodapedagógus többször is kezdeményezhet, törekedve arra, hogy minél több gyermeket bevonjon a tevékenységbe.
- A tevékenységek szervezhetőek mikrocsoportos, frontális formában, illetve játékba integrált formában, melyet az óvodapedagógus választ meg. Ekkor figyelembe veszi a csoport összetételét és a foglalkozás jellegét.
- Egyéni képességek figyelembevételével kell a segítségnyújtás mennyiségét és formáit megválasztani, de csak akkor kell segíteni, ha a gyermek igényli.
- A nagycsoportosok részére minden tevékenység kötött, a mozgáson, az éneken és a bibliai történeti foglalkozáson kívül a többit ajánlott mikrocsoportos formában szervezni.
- A tanköteles korát megelőző nevelési évben a gyermek naponta összesen 45 perces időkeretben a

napirend szerint tervezett bármelyik tevékenységen köteles részt venni. A tevékenység során a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai feladatokat kapjon.

5.3.1. A tevékenységek javasolt szervezeti formái

Kezdeményezés:

- A nap bármely szakában, amikor alkalom adódik.
- Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, a játék kitüntettet szerepe. Nem zavarhatja meg a játékot.
- A nem játszó gyermekeket vonjuk be indirekt módon.

Kötött foglalkozás:

- Az iskolába menő gyermekeknek az utolsó évben kötelező jelleggel, de fokozatosan bevezetve mikrocsoportosan: környezet megismerése és matematikai ismeretek.
- Tevékenységbe ágyazottan, aktivizálva a gyermekeket.
- Minden résztvevő gyermeknek egyszerre kezdődik és fejeződik be.
- Frontális foglalkoztatásként mozgás, mindennapos testnevelés.
- Az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt. Ez a csoportszobában vagy a fejlesztőszobában valósuljon meg, reggeli utáni időszakban. A napi tevékenységekbe beleépítve, valamint külön tevékenységi formában valósuljon meg. Az iskolaelőkészítő feladatok meghatározásában az óvodapedagógusok a gyógypedagógussal kiegészítik egymást.

5.3.2. Hetirend

Jellemzője:

- Az óvodai napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez.
- A napi és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.
- A bibliai történethez kapcsoljuk a többi foglalkozási terület anyagát, kialakítva egy olyan tematikát mely egész tanévet körbefonja egymásra épülve. (lehetőség szerint)

Tartalma:

- bibliaköri foglalkozás: 1 alkalom

- művészeti tevékenységek: minden nap
- mozgás: minden nap
- testnevelés foglalkozás: 1 alkalom
- környezet megismerése, matematikai tartalommal: 1 alkalom
- túra nap: heti 1 alkalommal
- mese, vers: minden nap

5.3.3. Dokumentáció

Az óvodapedagógusok rendszeresen vezetik:

- Csoportnapló: gyermekek névsora, adatai, csoport életkor szerinti megoszlása, hetirend, napirend, születésnapok, három havi nevelési terv és szervezési, tervezési feladatok, fejlődést elősegítő tartalmak, Igazgató látogatása, heti tanulási terv és reflexió, szülői értekezletek dokumentálása, feljegyzések a csoport életéről. Vezetése az online oviKRÉTA rendszeren történik.
- Felvételi és mulasztási napló (jelenléti ív): az étkezők nyilvántartásával. Vezetése az online oviKRÉTA rendszeren történik.
- Fejlődési napló: Gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció vezetése az online oviKRÉTA rendszeren történik, évente két bejegyzés kötelező.
  A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentációban foglaltakat az óvodapedagógus feladata a szülőkkel megismertetni fogadóóra keretén belül évente kétszer.
- A tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
- A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekor a nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazása, melyet az online oviKRÉTA rendszeren szükséges vezetni.

5.4. Az óvoda kapcsolatai

5.4.1. Családdal

Az óvodapedagógusnak a kapcsolattartás során figyelembe kell vennie a családok szokásait, sajátosságait. Az együttműködés során érvényesítse az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz

illesztett megoldásait.

Az óvodánkba járó gyermekeket arra neveljük, hogy tanulják meg tisztelni a felnőtteket, szeressék és fogadják el társaik egyéniségét, helyesen tudják kifejezni gondolataikat és érzéseiket és legyenek képesek alkalmazkodni is. A felmerülő konfliktusokat, problémákat ne durvasággal, erőszakkal oldják meg. Ezen törekvéseink sikerének érdekében fontos, hogy otthon is ezeket a nevelési alapelveket erősítsék gyermekeikben. Az óvoda minden dolgozója elfogadja és tiszteletben tartja a családi nevelés elsődlegességét.

Az óvodai nevelés a családi nevelésre épül, ezért eredménye nagymértékben függ attól, hogy az együttműködést sikerül-e kiépíteni, és fenntartani a szülőkkel. Az óvodapedagógus nem vállalhatja át a családi hitre nevelés feladatainak megoldását, de az óvónőkben támaszt, segítő társat találhatnak a szülők gyermekük neveléséhez. A legsikeresebb együttnevelés érdekében a pedagógusok és szülők magatartását nyitottság, empátia, türelem, őszinte érdeklődés, elfogadás és teljes diszkréció kell, hogy jellemezze.

A keresztény szellemű óvodánkban a gyermekek hitre juttatásának elsődleges célja a családi keresztény nevelés támogatása, vagy ennek híján elindításuk a keresztény életre. Olyan szeretetteljes, légkör megteremtése, ahol az intézmény dolgozóin keresztül Isten szeretetét érzik és tapasztalják a gyermekek és a szüleik is.

A családokat, szülőket olyan programok szervezésével lehet bevonni az óvodai életbe, amelyekre szívesen eljönnek a szülők, testvérek, nagyszülők. A közös élmény, a közös hit, az óvodapedagógusokkal és dolgozókkal együtt töltött idő, a közös gondok, problémák közelebb hozzák egymáshoz érzelmileg is a feleket. Így alakulhat ki lassan az elfogadás, a szeretet, a megértés, a megbocsátás, az együttérzés mindkét oldalon. Ezek elősegítik a személyiségfejlődést, a közös programok pedig biztosítják a testi-lelki pihenést, a feltöltődést, az érzelmi élet fejlődését, a társas kapcsolatok erősítését, továbbá oldják a napi tevékenységek által okozott feszültségeket. Fejlesztik az interperszonális kapcsolatokat a különböző nemű, adottságú, eltérő képességű gyermekek között az értékes kötődéseket, és jelentősen hozzájárulnak a társadalmi beilleszkedési zavarok csökkentéséhez, a szocializációs folyamatok tudatosabb, eredményesebb vezérléséhez. A családok között barátságok szövődhetnek, egymást segíthetik a gyermekek óvodába és haza kísérésében, vigyáznak rájuk, és közös programokat is szervezhetnek.

Szükséges azonban az is, hogy az együttműködés ne időszakos legyen, hanem előre megtervezett, rendszeres, szervesen felépített, és induljon ki kisebb tervekből. Ezáltal megvalósulhat a tevékeny együttműködés, mely közös teherviselésre, feladatvállalásra épül. A gyerek szeretetét őszintén érző szülő, aki kölcsönös bizalmat, igazi megértést és segítőkészséget élvez, valódi partner lesz az együttműködésben.

A kapcsolattartás élményszerű, tartalmas, maguk választhatnak az együttműködés számukra leghatékonyabb és legkedvesebb formái közül. A szülői házzal kialakítandó kapcsolat csakis önkéntes alapon valósul meg.

Nyílt napok meghirdetése által a szülők betekinthetnek az óvoda életének eseményeibe. A nyílt légkör egyrészt megnyugtatja a szülőket, hiszen látják, hogy gyermekük jó kezekben van, másrészt pozitívan fogják értékelni az óvodapedagógus munkáját. Ez nekünk, pedagógusoknak is visszajelzés, hogyan viselkednek a gyermekek szüleik jelenlétében, milyen viszonyban vannak egymással.

A szülőkkel való kapcsolattartás lehetőségei:

- Családlátogatás alkalmával a gyermek otthoni környezetének a megismerése, illetve a család gyermekkel kapcsolatos információinak megismerése.
- Szülős beszoktatás alkalmával a szülők ismerkednek az óvodai élettel, megkönnyítik az óvodai dolgozók elfogadását a gyermeknek.
- Szülői értekezleteken együtt beszélgethetnek 1-1 témáról, segítséget nyújthatnak, ötletet adhatnak egymásnak.
- Napi tájékoztatás révén a lényeges információk átadására kerülhet sor. A szülők figyeljenek arra, hogy a pedagógust minél rövidebb ideig vonják el a gyermekcsoporttól, mert az előidézheti a balesetek kialakulását.
- Fogadóórákon a szülők előre megbeszélt időpontban a gyermekről kaphatnak tájékoztatást az óvodapedagógusoktól, illetve más szakembertől.
- Faliújságon és e-mailben (minden szülőt érintő tények).
- Közös programok megszervezése: Hálaadónap, Karácsony, Húsvét, Évbúcsúztató, Ballagás.
- Közös családi Istentiszteleten való részvétel.
- Szülői munkaközösség működésének a segítése. Rendezvényeinken, ünnepeinken a szülők segítőtársként vesznek részt.

5.4.2. Gyülekezettel

A keresztény embereket az egymás iránt érzett szeretet különbözteti meg másoktól.

„Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.” (János evangéliuma 13:35)

A lelki fejlődés csak közösségben valósul meg, ha egy élő gyülekezet tagjai vagyunk, és ott szolgálunk.

Alapelveink:

„*Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez az első és a nagy parancsolat. A második hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat.” (Máté evangéliuma. 22:37-39.)*

„*Amit tehát szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanazt cselekedjétek velük:” (Máté evangéliuma 7:12.)*

„*Viseljétek el egymást, és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasza volna valaki ellen: ahogyan az Úr is megbocsátott nektek, úgy tegyetek ti is.” (Kolossébeliekhez írt levél 3:13.)*

- A gyermekek tapasztalatot szereznek arról, hogy a felnőttek éppen olyan bizalommal, szeretettel és alázattal fordulnak Istenhez, mint ahogy azt az óvodai közösségben átélték.
- Örömmel hallják az óvodában megismert bibliai történeteket, aranymondásokat, s ezek megerősítést jelentenek, igazi kinccsé válnak számukra.
- Gyülekezeti ünnepeinken, szeretetvendégségeinken való részvételük lehetőséget ad keresztény hitünk megismerésére, hitük elmélyítésére, a gyülekezettel való szorosabb kapcsolat kialakítására. Az aktívan is segíteni kívánó szülőket bevonjuk a rendezvények, tevékenységek szervezésébe, lebonyolításába.
- Gyülekezetünk és óvodánk lelkésze szupervíziót ad az óvoda dolgozóinak, és lelki segélyt nyújt az erre a szolgálatra igényt tartó krízis helyzetben lévő szülőknek.

5.4.3. Oktatási, nevelési intézményekkel

Az óvoda minden olyan intézménnyel kapcsolatot tart fenn, amelyek meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában az óvoda nyitott és kezdeményező.

Kapcsolat

1. Az óvodába lépés előtti intézményekkel

- Bölcsődével.

2. Az óvodai élet során meghatározó intézményekkel:

- Más óvodákkal.
- Gyermekjóléti Szolgálattal
- Családsegítő Központtal.
- Gyermekvédelmi felelőssel.
- Nevelési Tanácsadóval (logopédus, gyógypedagógus, pszichológus stb.)
- Szakértői és Rehabilitációs bizottsággal.
- Kormányhivatalokkal.
- Egészségügyi szervezetekkel (gyerekorvos, védőnő).

3. Az óvodai élet utáni intézményekkel

- Általános Iskolával.

5.4.4. Közművelődési intézményekkel

Tudatosan fel lehet használni a sajátos lehetőségeket, ha azok elősegítik a nevelési feladatok megvalósulását (pl. könyvtár). Figyelembe kell venni azt is, hogy ne sérüljön a gyermekek napirendje, pihenése.

6. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

6.1. Hitre nevelés

A hit Isten ajándéka, az imádság a lélek lélegzetvétele. Az óvoda kiemelt nevelési feladata a keresztény nevelés. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodában dolgozók kommunikációja, bánásmódja, viselkedése. Az erkölcsi nevelés (közösségi és egyéni nevelés, családi nevelés, keresztyén értékek) átszövi az óvodai élet egészét:

- A köszönés módjában.
- A mindennapos beszélgetések során.
- Az étkezések előtti és utáni imádságban.
- A játékban.
- A tevékenységekben megvalósuló tanulásban.
- A délutáni pihenés előtti történetekben.

A keresztény ünnepek kiemelésével a mindennapokból meg lehet éreztetni a gyerekekkel az ünnepek jelentőségét. Hangsúlyt kell helyezni az előkészítésére, lezárására, az érzelmi feltöltésére.

6.1.1.Feladatok

- Szeretetteljes, érzelmi biztonságot adó, elfogadó légkör teremtése.
- Az összetartozás élményének erősítése a közös imádsággal, énekléssel.
- A hit ismeretinek az elsajátítása, a keresztény erkölcsi értékek plántálása, gyakorlása.
- A bibliai tanítással való ismerkedés a gyermekek fejlettségéhez mért változatos tevékenységekkel. Ezáltal a harmonikus fejlődés elősegítése.
- A gyermekeken keresztül a családok bekapcsolása az egyház életébe.

6.1.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyerek a kötött imádságokat már önállóan tudja mondani.
- Tud önállóan, a saját szavaival imádkozni.
- Tud egyházi gyermekénekeket.

- A bibliai történetre tud kitartóan, koncentrálva figyelni.
- Az ismert bibliai történetek közül tud bábozni, dramatizálni, ábrázolni 1-1 kedves jelenetet.
- A hallott történetekről el tudja mondani a saját gondolatait.
- Tud 8-10 aranymondást.
- Tud mondani verseket, énekeket, amelyek az ünnepekhez kapcsolódnak.
- A történetek tanulságait tudja alkalmazni az életében.

6.2. Játék

Szemléletünk szerint a játék kiemelt jelentőségű, tájékozódó tevékenység, melyhez integrálva építettük fel a gyermek fejlesztésére szánt ismeretanyagot – különös tekintettel a külső világ tevékeny megismerésére – ezzel biztosítva a tanulási folyamat komplexitását. Olyan életrend feltételeit teremtjük meg, melyben a gyermek játéka révén természetes körülmények között fejlődhet. **A játék** a kisgyermekkor legfontosabb és a legfejlesztőbb tevékenysége, **az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.** Előtérbe kell helyezni a szabad játék túlsúlyának az érvényesítését. A játék kiemelt jelentőségének meg kell mutatkoznia a napirendben (időbeosztás), továbbá a játékos tevékenység szervezésben. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, a játék kitüntetett szerepe.

6.2.1. Játék vezetése

- A gyermekeknek módjukban áll nézelődni, válogatni, töprengeni, végül a számukra éppen legvonzóbb játéktevékenységbe belefogni.
- Minden gyermek szabadon választhat társakat a játékhoz, mely magában foglalja a nem választást, a félrehúzódást, az egyedüllét lehetőségét is.
- Joga van minden gyereknek befejezni a játékot, lehet nem játszani, elsajátítják a kulturált visszautasítás módját.
- Lehetősége van a gyermeknek a feszültségoldó, elhárító mechanizmusok alkalmazására a játékban (játékeszközök szabad választása, birtoklása).
- Az óvodapedagógus szerepe a mindig rendelkezésre álló, együttműködésre és segítésre készpartner, akihez bármilyen problémával szívesen fordulhatnak a gyermekek. Segítése akkor fejlesztő, ha az csak olyan szintű és mértékű, amilyenre az adott gyermeknek szüksége van. Közvetlen beavatkozás általában csak a szomorúan magányos, és a társakat rendszeresen zaklató

gyermekek esetében szükséges.

- A „ráérős” pedagógushoz oda lehet menni, beszélgetni, - bár mindig készít valamit – „de rám figyel, odabújhatok, és figyelhetünk együtt is, ha jólesik.” Megfontolt döntés után bekapcsolódhat az óvónő (szükség esetén), hogy erősítse a mintaadó szerepet.
- Játékában a keresztény erkölcs jellemzőit (szeretetet, megbocsátást, megértést, igazságot, alkalmazkodást, rendet stb.) gyakorolhatja.
- A hitre nevelés a gyermekek játékára is hat. A közösen átélt vallásos élmények, elhangzott bibliai történetek, ezek szereplői, a gyülekezeti hagyományok, szokások is jó játék témává válhatnak, és így elmélyíthetik az élmények feldolgozását.

6.2.2. Feladatok

- Biztosítani kell a játékhoz a nyugodt, derűs, barátságos légkört, a szükséges feltételeket, helyet, időt, eszközöket, élményeket. A helyi adottságoknak megfelelően kialakított helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagok, eszközök, játékszerek biztosítására van szükség.
- Lehetőséget kell adni, hogy a gyermekek saját elgondolásaikat megvalósíthassák a játékban, fantáziájuk, hangulataik, érzelmeik szabadon megnyilvánulhassanak.
- Indirekt módszerekkel való irányítással biztosítani kell, hogy a játék hosszantartó, zavartalan, élményt adó, kreativitást fejlesztő legyen.
- A szülőkkel fel kell ismertetni a közös játék jelentőségét, a gyermekek érzelmi fejlődése, és a bensőséges szülő-gyermek kapcsolat alakulásában.
- Segíteni kell a gyermekek közötti társas kapcsolatok alakulását, hogy a társas kapcsolatok szintje, minősége fejlődhessen.
- Szerezzenek tapasztalatokat a gyermekek játékának megfigyelésekor az érzelmi-hangulati sérülésekről, az értelmi képességeikről és beszédfejlődésükről.
- Hátrányos helyzetű gyermekeknél az egyén fejlettségéhez igazodó eszközök használatának kipróbálása, megtanítása, élmények és tapasztalatszerzés útján. Ily módon a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése. A meglévő tudástartalmak alkalmazásával történő fejlesztés.
- A játék során is jelenjen meg az anyanyelvi nevelés.

6.2.3. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Tud önállóan játékot kezdeményezni. Olyan játékhelyzeteket hoznak létre, amelyekben tapasztalataik, érdeklődésük alapján ábrázolhatják a felnőttek tevékenységét és különféle kapcsolatait.
- Alkalmazkodnak a különféle játékok szabályaihoz.
- Megfelelő élmények és tapasztalatok birtokában a játék közös tervezésében, a szerepek kiválasztásában, a játékszerek és eszközök megválasztásában, a szabályok betartásában.
- Számára kevésbé érdekes szerepeket is elvállal.
- Bonyolultabb szabályok megtanulására és gyakorlására is képesek, amit nagy örömmel, kedvvel játszanak, és egymást figyelmeztetik a szabályok betartására.
- Együtt játszanak alá, fölé és mellérendelt viszonyban, társaikhoz alkalmazkodnak, konfliktus helyzeteket oldanak meg.
- A játékeszközökre vigyáznak.
- Tud a játékához kiegészítő eszközöket készíteni.

6.3. Verselés, mesélés

A játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek, mesék hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, az anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. Az édes anyanyelven keresztül emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet és a világ egészéről szemléletes magyarázatot ad, az átélés hullámhosszán. A legtágabb értelemben nevel. A mindennapos mesélés a gyermekek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme.

6.3.1. Feladatok

- Beszéddel és kommunikációval ki kell alakítani a gyermekekben a környezetével való érintkezés módjait, önkifejezést, gondolkodást.
- Erősödjön a gyermekek biztonságérzete, növekedjen tájékozottságuk, gazdagodjanak ismereteik, kapcsolataik, fejlődjön beszédkészségük, anyanyelvi kultúrájuk.
- Fontos, hogy az óvodapedagógus példamutató beszéde, kommunikatív viselkedése, gyakori, szeretetteljes beszéd kezdeményezése a beszédfejlesztés leghatékonyabb eszköze.

- Beszédfegyelem kialakítása a gyermekben.
- A kommunikatív és metakommunikatív jelzésekkel a gyermekek helyes anyanyelvi megnyilvánulásainak erősítése.
- A mondókák, dúdolók, versek, ritmusokkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtsanak, eközben fejlődjön emlékezetük, képzeletük, szókincsük.
- Irodalmi élmény nyújtása népi, klasszikus és kortárs irodalmi műveken keresztül.
- A bibliai történetek és mesék egyértelmű elválasztása, megkülönböztetése.
- A mesék, versek válogatásánál gondolni kell a heti aktuális bibliai történet üzenetére, hogy a mondanivalójuk erősítse egymást (pl. szeretet, gyűlölet, részvét, összefogás).
- Mindennapos mondókázás, verselés, mesélés.
- Maradandó élmény, érzelmi biztonság nyújtása.
- A gyermekek értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének a segítése.
- A pozitív személyiségjegyek megalapozása, erősítése.
- Az élőszavas mese-, illetve a vers hallgatásához a megfelelő légkör megteremtése.
- A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.
- Az irodalmi élmények feldolgozásának elősegítése a különböző eszközök, anyagok, barkácsolási lehetőségek biztosításával, kamishibai – papírszínház, drámapedagógiai eszközök.
- A mese, a vers, a mondókák, a dúdolók az óvodai élet egésznapjában jelenjenek meg.
- Lehetőség teremtése a gyermekek önálló szöveg-, és versmondására.
- Anyanyelvi és kommunikációs / metakommunikációs játékokkal még érthetőbbé, élvezhetőbbé kell tenni a gyermekek számára az ismeretszerzési és gyakorlási feladatokat.
- A könyv szeretetére, megóvására nevelés.
- Az életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséi egyaránt jelenjen meg.

6.3.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermekek párbeszédet kezdeményeznek, illetve folytatnak társaikkal és a felnőttekkel egyaránt, összetett, alárendelt mondatokat használnak, minden magán és mássalhangzót tisztán

ejtenek.

- Beszédüket gesztusokkal, mimikával kísérik, élményeiket megpróbálják megosztani a gyermekekkel, az óvónőkkel.
- Türelmesen hallgatják végig a felnőttek, és társaik beszédét.
- Érdeklődéssel, türelemmel figyelik az óvónő által előadott mesét, verset, igénylik azok ismételgetését, önként bekapcsolódnak abba, játékukba beépítik.
- Szívesen nézegetik a mese-, és ismeretterjesztő könyveket, kérik elolvasásukat, vigyáznak azokra.
- Kedvelik az ismert mesei motívumok bábozását, dramatizálását, rajzolását.
- A mesékben hallott szavakat, mesefordulatokat, szereplők neveit beépítik mesemondásukba, játékukba.
- Az elkezdett, kitalált történeteket saját fantáziájukra hagyatkozva be tudják fejezni, képről történetet tudnak mondani.
- Tud önállóan elmondani mondókát, verset, mesét.
- Élvezik, kérik a ritmikus és humoros verseket, népi mondókákat, szólásokat, közmondásokat, nyelvtörőket.
- Képesek magukat önállóan, összefüggően kifejezni.

6.4. Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodai ének – zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. A dal, a muzsika, a ritmus, a mozgás egész életünk folyamán örök társunk. Érzelmeket fejez ki és érzelmeket kelt. Szebbé, boldogabbá teszi életünket.

6.4.1. Feladatok

- A zenei nevelés hassa át az egész napot. A tevékenységi formákhoz kapcsolni kell különféle énekeket: reggeli, köszöntők, áhítatok, étkezések, alvás előtti és utáni énekek, elbúcsúzó énekek, természeti jelenségekhez, ünnepekhez kapcsolható énekek.
- Példamutatás, hogy az éneklés imádság: kapcsolattartás Istennel, hálánk, örömünk, bánatunk kifejezője.
- A keresztyén énekeket, és a népi gyermekdalokat külön – külön kell tanítani.
- A magyar zenei anyanyelv megalapozása: a magyar népdalok éneklésével, a népi

gyermekjátékokkal, a néptánc elemeinek segítségével, egyúttal a hagyományok ápolása.

- Különféle hangszerekkel élménynyújtás, énekek kísérése.
- A közös éneklés örömének felfedezése, megszerettetése.
- A zenehallgatás anyagát is a keresztyén erkölcsnek, értékrendnek megfelelően kell kiválasztani, ezzel a zenei ízlés formálása.
- A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógusnak figyelembe kell venni a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.
- Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep, meghatározó szerepet töltsön be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.
- Az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé kell váljon a felnőtt minta spontán utánzásával.
- A zenei anyag többségének a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez kell kapcsolódjon.
- Annak a feltételének a megteremtése, hogy a különböző zenékre (komoly, klasszikus is) kitalált mozgásokkal, táncokkal kifejezhessék az érzelmeiket.
- Ismerkedés a hangszerekkel.
- Ritmusérzék fejlesztése.
- Éneklési készség fejlesztése.
- A zenei anyanyelv elsajátítása, a zenei kreativitás, improvizáció fejlesztése.
- A mindennapok közös éneklése, játéka, és a zenehallgatás során a gyermekek közösségi érzésének a fejlesztése, gátlásaik feloldása, önbizalmuk növelése.
- A szeretet kapcsolat kialakítása, különösen a bibliaköri foglalkozásokon, és az áhítatokon.
- Érzelmi nevelés az ölbeli játékoktól az énekes népi játékokig.
- A környezet hangjainak felfedeztetése, megfigyeltetése.

6.4.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Ismert dalokat tudnak évszakokhoz, alkalmakhoz, ünnepekhez kapcsolni.
- Élvezettel játszanak énekes játékokat.

- Ismerik az óvodában, gyülekezetben előforduló hangszereket: furulya, fuvola, dob, gitár, orgona, zongora, hegedű.
- Csoportosan és egyénileg énekelnek 3-6 hang, illetve, „c-a” hangterjedelmű dalokat, tisztán, önálló indítással is.
- Visszaénekelnek dallam- és ritmusmotívumokat.
- Az ismert dalokat felismerik a kezdő, vagy belső motívumról, belső énekléssel képesek folytatni a dalt a dallambújtatás során.
- Felismeri a halk – hangos közötti különbséget. Tud halkan, hangosan énekelni, beszélni.
- Felismeri a magas – mély hangokat. Tud magasabban, mélyebben dalt énekelni, akár önállóan is.
- Tud a normál tempónál gyorsabban, lassabban énekelni, beszélni, tapsolni.
- Képes az egyenletes lüktetést mozgással kísérni.
- Felismernek sokféle zörejt és zenei hangot. Felismerik egymás hangját, érzékelik a zaj irányát és távolságát.
- Figyelemmel és örömmel hallgatnak hosszabb énekeket és hangszeren előadott dalokat.
- Érzékeltetik az egyenletes lüktetést és ritmust. Tempótartásra képesek éneklés és mondókázás során is (magyar beszéd ritmusa).
- Kitalálnak zenei kérdés-feleleteket, dallamot improvizálnak mondókára, saját szövegre
- Tud helyes testtartással körben járni. Képes egyszerű játékos, táncos mozgásokat, térformákat kialakítani, megtartani.

6.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Az ábrázoló tevékenységek az egész nap folyamán a tér és a változatos eszközök meglétével biztosítottak. Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termések felhasználását. Ez a terület összetett, magába foglalja a rajzolást, festést, mintázást, építést, konstruálást, a képalakítást, a kézimunkát, a műalkotásokkal, a népművészet elemeivel való ismerkedést és a környezet alakítást.

6.5.1. Feladatok

- Érdeklődés felkeltése az ábrázolás tevékenysége iránt, a szokásrendszer kialakítása.
- Új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

- Az Isten által teremtett természet szépségének, változatosságának, sokszínűségének a bemutatása, észrevételezése.
- Olyan élmények, benyomások biztosítása, amelyek elősegítik és ösztönzik az alkotó tevékenységet.
- Érzelmek, gondolatok megjelenítése.
- A spontán helyzetek, a csoport életét meghatározó élményhatású események összekapcsolása az alkotásra buzdítással.
- A szín- és formavilág, a különféle technikák élményszerű megismertetése, kipróbáltatása.
- A feltételek megteremtése az egész nap folyamán, hogy szabadon kifejezhessék élmény és fantázia világukat. A különféle vizuális tevékenységekhez a kézműves sarokban mindig rendelkezésre álljanak különféle anyagok, eszközök.
- Hangsúly fektetése a tevékenység során a folyamatra, az ötletességre, az eredetiségre és az önállóságra, ne a végtermék legyen minősítve.

- Egyszerű munkafogások, különböző anyagok, technikák megismertetése.

- Bibliai témák megjelenítése.
- A természet színeire, formáira való rácsodálkozás elősegítése, a szép, esztétikus műalkotások megláttatása.
- A szülők bevonása a szükséges anyagok gyűjtésébe, (pl. termések, papír gurigák, tea filterek, stb.).
- Minél több természetes anyag felhasználása: gallyak, kavicsok, textilek, bőrdarabok.
- Az ünnepekhez kapcsolódó jelképek elkészítése (adventi koszorú, mézeskalácssütés).

6.5.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Örömmel, saját kezdeményezésükre ábrázolnak.
- Egyéni módon jelenítik meg élményeiket.
- Koordinált szem- kézmozgással rendelkeznek.
- Az eszközöket rendeltetésszerűen használják.
- Ceruzafogásuk biztos.
- Ügyelnek munkájuk és környezetük tisztaságára.
- Meséket, történeteket, saját élményeket, elképzeléseket ábrázolnak.

- Díszítenek kézimunkával, hajtogatással, tépéssel, ragasztással, varrással.
- Mintáznak emberalakot, állatot és tárgyat, a legjellemzőbb forma, tagoltság érzékeltetésével.
- Élményeiket különféle ábrázolási technikákkal jelenítik meg.
- Megismerkednek esztétikus, szép műalkotásokkal.
- Önállóan és csoportosan készítenek játékot, ajándékot, kellékeket.
- Felismeri a tárgyak térbeli kiterjedését, meg tudja nevezni a főbb formáit, jellemzőit. tud formákat ábrázolni.
- Felismeri a színeket, azok árnyalatait, meg is nevezi.
- Emberábrázolásában megjelennek a részformák, mozgások.
- A megismert technikákat önállóan alkalmazza.
- Önállóan díszít különböző formákat síkban és térben.
- Tudja a saját és a társai munkáját értékelni.

6.6. Mozgás

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni.

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének (pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldás) fejlődésére.

A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység

b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés

c) szervezett mozgásos tevékenység.

6.6.1. A mindennapos mozgás:

Jelen van az óvodás gyermekek napi tevékenységei között.

A rendszeres örömmel végzett napi egészségfejlesztő testmozgás a pszichomotoros készségek és képességek fejlesztésének szolgálata mellett hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez,

továbbá az egészséges életvitel kialakulásához.

Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik:

- zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok
- (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését.

Helye: A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

6.6.2. Mindennapos mozgás feladatai:

- A gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodva, a mozgásos játékokon és feladatokon keresztül valósuljon meg.
- Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelenjenek meg az irányított mozgásos tevékenységek.
- Játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesszék az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.
- A komplex testmozgások épüljenek be az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hassanak a gyermek személyiség – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás, tanulási képesség fejlődésére.
- A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket egészítsék ki az irányított mozgásos tevékenységek.
- Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
-

6.6.3. Mozgás feladatai

- A mozgással játékosan fejleszteni a testi képességeket, segíteni az egészség megőrzését az egészséges életmódra nevelést, fejleszteni a gyermekek személyiségét.
- Biztosítani a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatását.

- A mozgáskultúra fejlesztése mellett segíteni a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, az alkalmazkodó képesség és a személyiség akarati tényezőinek alakulását.
- Kielégíteni a gyermekek mozgásigényét, (amennyit csak lehet a szabadban), megszerettetni velük a mozgást.
- Kézi szerek használatával fejleszteni a gyermekek finommotorikáját.
- Természetes mozgásformák gyakoroltatása: járás, futás, ugrás, csúszás, mászás, dobások, támaszok, függések, egyensúlyozó gyakorlatok alkalmazása.
- A kevésbé jó mozgású, bártortalan gyermekeknek sikerélmény nyújtása.
- Tudatos mozgásfejlesztés a szabadban (irányított, szabad).
- Mozgásos játékok beépítése a szabadnapokba.
- Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének az elősegítése.
- Tartásjavítás, lábtorna beépítése a mozgásba.

6.6.4. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Szeretik és igénylik is a mozgást.
- Elsajátítják a természetes mozgás elemeit.
- Ismerik a vezényszavak tartalmát, képesek végrehajtani azokat.
- A különféle versenyeken, szabályjátékokon betartják és betartatják a szabályokat
- Mozgásuk összerendezettebb, szívesen használnak kézi szereket, eszközöket.
- Egyensúlyozó-, járó-, gimnasztikai-, ugró-, futó-, támasz-, labda-, gyakorlatokat végeznek.
- Mozgásuk kitartó.
- Téri-, és időbeli tájékozódó képességgel rendelkeznek.
- Az egyéni, csoportos, sor-, és váltóversenyek szabályait betartják.
- Tudnak állórajtból 20 – 30 métert, megállás nélkül végig futni.
- Képesek egyensúlyozva járni különböző eszközökön.
- Ismerik a labdakezelés technikáját.
- A kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődnek, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését.
- Helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakul.
- Felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.

6.7. Külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és a tágabb (emberi, tárgyi, természeti) környezet formái, mennyiségi és téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz. Tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. Az óvodáskorúak tapasztalatszerzésének elsődleges színtere a környezet, amelyben élnek, ezért a tartalmi szervezésnél a helyi adottságokat vesszük figyelembe. Környezeti nevelésünk helyszíneként fontosnak tartjuk az ember alkotta tereket is. Elsődlegesnek tekintjük gyermekeink kimeríthetetlen kíváncsiságának kielégítését, különböző irányokba fordítását, a reális, élményszerű tapasztalás biztosításával, melynek színtere a közvetlen és tágabb természeti környezet.

6.7.1. Környezet megismerése

6.7.1.1. Feladatok

- Rácsodálkozás a teremtett világ szépségeire, a minél több érzékszerven való tapasztalás, folyamatos megfigyelés, ismeretszerzés, felfedezés, élményszerzés, és a gyermekekben levő élmények felidézése.
- Megfigyeltetni az élet keletkezését, növekedését – rügyeztetésen, palántázáson, magvetésen keresztül.
- Tapasztalják meg, hogy Isten áldja meg a munkát, Ő ad termést, gyümölcsöt, örömöt.
- Erősíteni a gyermekekben a teremtett világ iránti szeretetet, védelmet. A természeti értékek megőrzésére nevelés, változások folyamatos megfigyeltetése.
- A természetsarokban bekövetkező változások megfigyelése.
- A közlekedés biztonságára, önfegyelemre, egymás megóvására nevelés.
- A természeti környezet adta lehetőségek kihasználása: madárvárta, természetvédelmi terület.
- Megismertetni az óvodásokat a gyülekezettel, mint Isten családjával.
- Rávezetni a gyerekeket a családtagok elfogadására, tiszteletére, segítésére, hogy tudjanak hálát adni értük.
- Segíteni ráébreszteni a gyermekeket arra, hogy testük, érzékszerveik Isten ajándékai, segítségükkel élvezhetik a Teremtő ezer féle csodáját.

- Ismerkedés épített környezettel, egyházi épületekkel, műalkotásokkal.
- Megismertetni a gyermekekkel az egészséges élet összetevőit: egészséges táplálkozást, mentálhigiénés szokásokat.
- Gyakoroltatni a viselkedési szokásokat, az együttélés szabályait.
- Minél több érzékszervet foglalkoztató tapasztalatszerzés.

6.7.1.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Tudják teljes nevüket, meg tudják mondani, hogy kik tartoznak a családjukba (rokonság), elfogadják, tisztelik őket, és igyekeznek engedelmeskedni szüleiknek.
- Ismerik lakásuk címét, szüleik nevét, foglalkozását.
- Ismerik a közlekedési eszközöket, a legfontosabb közlekedési szabályokat, és be is tartják azokat.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, ismerik jellegzetességeiket.
- Összehasonlítanak ismert tárgyakat, jelenségeket, növényeket, állatokat külső jegyeik alapján, különböző szempontok szerint, (mennyiség, nagyság, forma…).
- Tudják a hét napjait, a napszakokban megélt tevékenységeket.
- Ismerik néhány környezetükben levő intézmény rendeltetését, (imaház, iskola, posta, gyógyszertár, orvosi rendelő).
- Ismerik, megnevezik testrészeiket, tudják azok funkcióját, igényesek testük tisztaságára.
- Ismerik az állatokat, csoportosítják élőhelyük, külső jegyeik, hasznosságuk alapján.
- Ismerik a növények fejlődésének a folyamatát, a termesztésével kapcsolatos munkákat. Meg tudják nevezni a fejlődéshez szükséges feltételeket.
- Fel tudják sorolni az évszakokat, azok jellemzőit.
- Tudják az évszakok, időjárás, és az öltözködés kapcsolatát, összefüggéseit.

6.7.2. Matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek szerzése

Nevelési rendszerünkben nem ragadható ki a matematikai nevelés a nevelési területek összességéből. Közvetlen matematikai élményekhez megtapasztalásokhoz jutnak gyermekeink, a kötetlen szemlélődések és kötött szempontú megfigyelések alkalmával is.

6.7.2.1. Feladatok

- Sokféle matematikai tapasztalat nyújtása, mely a természetes környezetben a legeredményesebb.

- Megismertetni a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat a gyermekekkel.
- Lehetővé tenni a gondolkodási képesség alakulását, fejlődését, biztosítani hozzá az optimális feltételeket.
- Mennyiségi, alaki, téri és síkbeli fogalmakkal való ismerkedés, tájékozódás.
- Ítéletalkotás, mennyiség szemlélet kialakítása, segítése.
- Matematikai fogalmak használata a gyermekek játékaiba, mindennapi tevékenységeibe ágyazva.
- Téri tájékozódás alakítása.

6.7.2.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Képesek szándékos figyelemre, önálló munkavégzésre.
- Kialakult feladattudattal rendelkeznek.
- Képesek ítéletalkotásra, ok-okozati összefüggések meglátására.
- Számképük stabil, megbízható.
- Tudnak tízig számolni, összehasonlítani, halmazokat képezni.
- Helyesen tájékozódnak síkban, térben, tudják követni az irányokat, használják a névutókat.
- Mennyiségek összehasonlításánál alkalmazzák az összemérést, párosítást, elrendezést.
- Képesek tulajdonság szerinti válogatásra, folytatásra, sorba rendezésre.
- A gyermekek természetes környezetben végzett megfigyeléseik alkalmával észreveszik, hogy a tárgyak, személyek, halmazok összehasonlíthatóak, szétválogathatóak tulajdonságaik szerint, illetve saját szempontok alapján.
- Ismerik és használják a tő-, és sorszámneveket.
- Tudnak mérni, összemérni különböző egységekkel, ismerik és használják az összehasonlítást kifejező szavakat.
- Felismerik környezetükben a gömb, a téglatest alakú tárgyakat, valamint a kör, téglalap és négyzet alakú síkidomokat.
- Tudnak helyesen számolni 10-es számkörben.
- Képesek halmazokat egyesíteni, csökkenteni (elvenni), növelni (hozzátenni).

6.8. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a cselekvő tapasztalatszerzés. A környezet megismerésének, a

munkavégzéshez szükséges attitűdök, képességek, készségek és tulajdonságok alakításának fontos lehetősége az óvodában dolgozók példája. A gyermeki munka tudatos irányítása pedagógiai szervezést, együttműködést igényel, amelyben szükséges a folyamatos, konkrét, a gyermekeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése.

- A munkatevékenységek végzésével a szolgáló élet alapjait lehet lerakni.
- Életkoruknak és egyéni képességüknek megfelelő feladatokat adva segíteni, hogy a másokért tett tevékenységben örömöt találjanak.
- Amit tud a gyermek, azt tegye meg.
- A munka a tapasztalatszerzésnek, az együttműködési készségnek, a céltudatosságnak, önállóságnak és az önfegyelemnek alakítója. Az újrakezdés, a hibajavító próbálkozás pedig edzi az akaratot, az eredményre törekvést.
- Folyamatosság: késleltetéses gátlás gyakorlása, (rövid várakozással járó frusztrált helyzet türelemmel viselése), felesleges csoportos várakozás kiküszöbölése.
- Gondosan figyelni arra, hogy a gyerek pontosan tudja, mi az, amit elvárnak tőle, és gyakorlatilag is segíteni abban őt, hogy a megbízást helyesen és jól hajtsa végre. Lehetőséget adni az életkoruknak megfelelő felelősségvállalás gyakorlására.
- Megismertetni velük a keresztény szolgálatot, amit az óvodában dolgozók végeznek, és megengedni, hogy ők is részt vegyenek benne. Pl. ruha, élelmiszer, játék adományozása, cipősdoboz akció. Lehetővé tenni, hogy ők is felajánlhassanak valamit, és hogy személyesen átadhassák.

„*Mert éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, jövevény voltam, és befogadtatok" (Máté evangéliuma 25:35)*

Minden korcsoportnál fontos az önkiszolgálás, testápolás, öltözködés, étkezés, környezetgondozás.

6.8.1. Tartalma

1. Az önkiszolgálás terén
- öltözködés,
- testápolási teendők,
- étkezéssel kapcsolatos tevékenységek.
2. A közösség érdekében végzett munka
- a naposi tevékenység,

- a csoport életéhez kapcsolódó állandó feladatok.

3. Az alkalomszerű munkák, egyéni megbízatások

- a környezet rendjének biztosítása,
- segítés a felnőtteknek, egymásnak,
- egyéb megbízatások teljesítése.

4. Az évszakoknak megfelelő tevékenységek

- csoportszobában,
- udvaron.

6.8.2. Feladatok

- Erősíteni a pozitív viszonyulást a munkavégzéshez.
- Figyelembe venni a gyermekek egyéni sajátosságait.
- A munkafajtákat fokozatosan vezetni be.
- Ösztönözni a közösségért végzett munkát.
- Megtanítani a gyermekeket a feladatok elvégzésére.
- Megismertetni velük az adott munka eszközeit, azok használatát.
- Az óvodai dolgozók tevékenysége minta értékű legyen a gyermekek számára.
- Az értékelés mindig konkrét, buzdító és megerősítő legyen.
- A feladattudat felébresztése, kitartás megalapozása.
- A tárgyi feltételek megteremtése, a munka feltételeinek és eszközeinek biztosítása.
- A hátrányos helyzetű gyermekeknél az elfogadás és önismeret alakulásának segítésével, a sikerélmény biztosításával, pozitív megerősítéssel az önállósodás és együttműködés fejlesztése.

6.8.3. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermekek szeretnek közösen dolgozni, örömmel teljesítik kötelességüket.
- Rendelkeznek kellő fegyelemmel, céltudatossággal, felelősségérzettel, kötelességérzettel és együttműködési készséggel.
- Képesek önmagukat kiszolgálni (étkezés, öltözködés, tisztálkodás).
- Önállóan, igényesen végzik a naposi munkát.
- Örömmel segítenek társaiknak.
- Erejükhöz mérten részt vesznek a csoport rendbetételében, a játékok elrakásában.

- Segítenek a kisebbeknek az öltözködésben.
- Alkalomszerű megbízatásokat szívesen teljesítenek.
- Közreműködnek az udvar és a kert rendben tartásában, gondozásában.
- Teljesítik a számukra adott feladatokat, ismerik a munka menetét.
- Önállóan meg tudják szervezni a munka folyamatát, fel tudják osztani a munkát egymás között, megbecsülik egymás munkáját.
- Munkaeszközöket célszerűen, helyesen használják.

6.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg. A mi szemléletünkben a tanulás nem szűkül le az ismeretszerzésre, hanem tágabb értelemben folyamatnak tekintjük. Ebben a folyamatban az óvodapedagógus az egyes gyermek tanulási képességeinek alakulását követi és segíti. **A tanulás legmeghatározóbb színtere a játék.** Az óvodában a tanulás folyamatos, részben utánzásos, spontán és szervezett, természetes és szimulált környezetben, szervezeti és időkeretben megvalósuló tevékenység. A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a teljes személyiség fejlődését és fejlesztését támogató kölcsönösség, elfogadás és elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése.
A gyermekkor az életnek az a szakasza, amikor a legnyitottabb az őt ért benyomásokra, s nyitva áll Isten dolgai iránt. Soha többé nem nyitott ennyire a szerető Atya Istenről szóló üzenetre, a teremtéshitre, és Jézus segítő, gondoskodó cselekedeteire. A feladat csupán az, hogy Isten igéjének igazságait közvetítve érdeklődésének a felkeltése, hogy még többet akarjon megtudni belőle.

- Tanulás alapja: a gyermeki személyiség megismerése, fejlesztése, képességeik feltárása.
- Tanulás miként: személyiségfejlesztésként kezelni, hagyni az elkezdett tevékenységet mindig befejezni, esetleg javítani, újrakezdeni, s így a kudarcot konstruktív módon elhárítani. A tanulásban nem érheti kudarc!
- A gyermek tevékenységére épülő tanulás: felelőssége is van (amit elkezdett fejezze be). Tevékenysége által fejlődik, de csak befejezett tevékenységnek van élményereje.
- A világ megismerésében addig menni el, ameddig érdekli a gyermeket. Törekedni arra, hogy amit lehet, a természetes környezetben, helyszínen figyeljenek meg, minél változatosabb

tevékenységek során.

- Segítségnyújtás: akkor, ha kéri; mindig csak annyi segítséget kapjon, hogy önállóan tudjon cselekedni.
- Kultúra átszármaztatása: felfedezőként szerezze meg saját élményű tanulása során.
- Komplexitásra való törekvés: a tanulás az egész nap folyamán adódó spontán helyzetekben és az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon történik.

A tanulási folyamatot igyekezni kell úgy megszervezni, hogy a gyermek integrált tevékenységekben hozhassa felszínre az óvodás korra jellemző globális gondolkodását, egyszerre szerezhessen pl. matematikai, zenei, mozgásos és szociális tapasztalatokat. A bibliai történetekre épülnek ezek, összhangban az évszakokkal, aktualitásokkal. Így a hét majdnem minden tevékenysége egy központi gondolat, téma köré fonódik, mely szinte minden foglalkozás visszatérő motívuma lesz. A téma más-más szempontból mindig visszaköszön, újra
és újra, játékosan feldolgozásra kerül. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját.

6.9.1. Feladatok

- A pedagógusnak a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel is segítenie kell a gyermek személyiségének a kibontakoztatását.
- Az óvodapedagógusnak a tanulást biztosító feltételek megteremtése során építenie kell a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.
- A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat.
- Lehetőség teremtése a sokféle, komplex tapasztalatszerzésre, változatos cselekvésekre, újabb felfedezésekre.
- A gyermekek személyére szabott, átgondolt és rendszerezett ismereteket közvetíteni.
- Építeni a játékban adódó, spontán tanulási lehetőségekre.
- Biztosítani a gyermekek igényeihez, egyéniségéhez, fejlettségéhez, terhelhetőségéhez igazodó tanulási keretet és formát.
- A vizuális, akusztikus észlelés és érzékelés képességének, a verbális emlékezet fejlesztésének

játékos megvalósítása, melyet az óvodapedagógus a támogató környezet megteremtésével ér el.

- Építeni a gyermekek már meglevő élményeire, tapasztalataira, ismereteire.
- Jelenjen meg a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés, gyakorlati problémamegoldás
- A hátrányos helyzetű gyermekeknél az érdeklődés felkeltésével, az utánzási készségre alapozva, tevékenykedtetés által, pozitív megerősítéssel az önmagához és a társakhoz való pozitív viszony alakítása.
- Sikerélményhez juttatás.
- A tanulás akadályba ütközése esetén a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatás, fejlesztés szükséges.
- Tehetség ígéretre utaló tulajdonságok megléte esetén nagyobb figyelem, egyéni fejlesztés szükséges.

6.9.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Képes a szándékos tanulásra.
- Rendelkezik pontos és differenciált alak észleléssel, alak – háttér diszkriminációval, forma észleléssel, szín felismeréssel.
- Tud téri irányokat leképezni, tájékozódni és mozogni a térben.
- Rendelkezik megfelelő szem – kéz, szem – láb, kéz – láb koordinációval.
- Tud látott és hallott információkat összekapcsolni, visszaadni.
- Rendelkezik megfelelő időtartamú szándékos, koncentrált figyelemmel.
- Képes az önálló feladatmegoldásra és az önellenőrzésre.

6.9.3. Tanulás tartalma

A tanulás egy komplex foglalkozások rendszere.

6.9.3.1. Bibliaköri foglalkozások

6.9.3.1.1. Feladatok

- Kialakítani a bibliai történetek, az imádság és ünnepek szeretetteljes, bensőséges légkörével megfelelő érzelmi biztonságot.

- Kiépíteni a gyermeki bizalmat a szerető Mennyei Édesatya felé.
- Elősegíteni a gyermekek istenélményein keresztül a család életének kedvező alakulását.
- A keresztény hit ismereteinek főleg érzelmi szintű elsajátítása.
- Közvetíteni Jézus üzenetét a gyermekeknek szóló énekeken, a bibliai történeteken, aranymondásokon keresztül.

A történetek közvetítése a gyermekeknek üzenetet közvetítő nézőpont választásával.

- Híd építése a történetek és a gyermek tapasztalati világa között.
- Élő kapcsolat kialakítása a család, a gyülekezet, és az óvoda nevelési színterein.
- A bibliai tanítás elmélyülését szolgálják az énekek.
- Megismertetni a gyermekekkel, hogy a Bibliában Isten szava szól, ahonnan meg tudhatják üzeneteit, útmutatásait az életre.
-

6.9.3.1.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermekekben kialakul a 3-7 éves gyermek szintjén az Isten-kép.
- Tudják, hogy a Biblia szent könyv, Isten Igéjét tartalmazza, ismernek belőle történeteket.
- Ismernek keresztény énekeket, tudják, hogy azokat Isten dicséretére énekeljük.
- Tudják, hogy az imaház Isten háza, és annak megfelelően kell ott viselkedni.
- Tudják, hogy ezt a világot Isten teremtette, őket is Isten alkotta.
- Kialakul bennük az imádság, az Úr Jézussal való kapcsolatteremtés igénye.
- Érzik, hogy az Úr Jézus őket is nagyon szereti.
- Igényükké válik, és megjelenik életükben a keresztyén erkölcs egy-két alappillére.
- Harmonikus, boldog, békés, Istenre figyelő személyiséggé válnak.

6.9.3.2. Környezet megismerése

*(Részletezve a **6.7.1.**-es részben.)*

6.9.3.3. Művészeti tevékenységek

*(Részletezve a **6.3. -6.6.** részekben).*

7. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

7.1. Az iskolakezdés feltételei

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége azóvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. Belép abba az állapotba, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás lehetőséget ad a fejlettség figyelembevételére, az életkoron kívül. Az óvodai nevelés célja, feladata a gyermeki személyiségharmonikus (testi, lelki, szociális) fejlődésének segítése. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében csak folyamatos, speciális szakemberek segítségével érhető el ez. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

7.1.1. Testi érettség

- Megtörténik a gyermekek első alakváltozása. Testük arányosan fejlett, teherbíró.
- Megkezdődik a fogváltásuk (tiszta kiejtés).
- Mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségletei kielégítését szándékosan képesek irányítani.
- Mozgáskoordinációjuk összerendezettebb, finommotorikájuk erőteljesen fejlődik.

7.1.2. Lelki érettség

- Érzékelésük, észlelésük differenciáltabbá válik.
- Nyitott érdeklődésűek.
- Megjelenik a szándékos bevésés és felidézés.
- Megjelenik a szándékos figyelem is, nő a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és az átvitele.
- Elemi fogalmi gondolkodásuk kialakulóban van.
- Érthetően, folyamatosan kommunikálnak, beszélnek. Gondolataikat, érzelmeiket mások számára érthető formában, az életkoruknak megfelelő tempóban és hangsúllyal ki tudják fejezni.
- Minden szófajt használnak. Különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkotnak.
- Tisztán ejtik a magán-, és a mássalhangzókat.

- Elemi ismeretekkel rendelkeznek önmagukról és környezetükről.

(Részletezve:**6.7.1.2**. és a **6.7.2.2.** részben)

7.1.3. Szociális érettség

- Készen állnak az iskolai élet és a tanítók elfogadására (alkalmazkodás).
- Ismerik a viselkedés alapvető szabályait.
- Képesek kapcsolatteremtésre, együttműködésre a gyermekekkel és a felnőttekkel is.
- Alakulóban van önfegyelmük, feladat- és szabálytudatuk.
- Önállóságuk, önfegyelmük alakul.

8. Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységekre vonatkozó feladatok, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenysége

A nevelési oktatási intézmények gyermekvédelmi feladatait szabályozza:

- 2011. évi CXC. törvény (Nemzeti köznevelési törvény)
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (a továbbiakban: Gyvt.)
- GYVT .II.fej.6.§ (2-7) bek.; 10.§ (3) bek.; 12.§ (1)-(4) bek.
- III. fej. 14.§ (2-3) bek., 15.§ (1)-(2) bek., 17.§ (2) bek., leírtakból adódó feladatok

A gyermekvédelmi feladatok, szorosan kapcsolódnak az intézmény pedagógiai tevékenységéhez. Olyan légkört kell teremteni, ami kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik gyermek hátrányos vagy kitaszított helyzetbe kerüljön. A pedagógiai tevékenységgel biztosítani kell, a gyermek fejlődéséhez szükséges feltételeket, lehetőségeket, hogy szükség esetén leküzdhesse a környezeti hátrányokat. Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek minden esetben a gyermek személyiségéhez kell alkalmazkodnia.

Az óvodába változó szociális háttérrel rendelkező gyermekek járnak, ezért a gyermekvédelmi munka is szerteágazó (egyedül nevelő szülők, munkanélküliség, eladósodottság stb.). Minden pedagógus kötelezettsége (a gyermek ifjúságvédelemmel kapcsolatban), hogy a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek körülményeit felismerje, jelezze. Év elején a gyermekvédelmi felelős, az óvodapedagógusok segítségével felmérést készít a hátrányos helyzetű gyerekekről, majd elkészíti a gyermekvédelmi feladatok ütemezését, amit éves munkatervben rögzít. Az óvodapedagógusok a családlátogatás során megismerik a gyermekeket, a családok körülményeit, kapcsolatot teremtenek a szülőkkel. Amennyiben lehetséges, a gyermekvédelmi felelőssel közösen próbálnak megoldást találni az esetleges problémákra. Amennyiben nem sikerül hatékony segítséget találni, akkor a Nevelési Tanácsadó családpedagógusának segítségét kell kérni. Pszichológus, fejlesztőpedagógus, családgondozó pedagógus bevonásával, közösen lehet keresni a segítségadás formáit, lehetőségeit, mellyel a gyermek sikeres iskolakezdésének esélyeit lehet javítani.

Étkezési támogatásban részesülnek azok a gyermekek, akik a mindenkor érvényben lévő törvények, rendeletek alapján erre jogosultságot szereznek.

8.1. Cél

A gyermek-, és ifjúságvédelem célja: a prevenció során azoknak a tényeknek, okoknak a feltárása, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztetik. A gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése, a gyermeki és emberi jogainak tiszteletben tartása.
Hátránykompenzálással az esélyegyenlőség biztosítása, az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára.

8.2. Az óvodás gyermek családi helyzetének évenkénti felméréséhez szükséges szempontok

- Az óvodások száma összesen.
- Ebből a veszélyeztetettek száma.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek száma (SNI, BTM, kiemelten tehetséges, HH, HHH).
- Három, vagy többgyermekes családban élők száma (nagycsaládosok).

8.3. A gyermek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok

- Családi környezet.
- Családon kívüli környezet.

8.4. Feladatok

- A nevelési év elején tájékoztatni a szülőket a gyermekvédelmi munkáról. (Jól látható helyen közzétenni a fontosabb intézmények címét, telefonszámát: pl. Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó).
- Fontos a jó kapcsolat a szakmai együttműködés szervezeteivel, segítő intézményekkel: Nevelési Tanácsadó, Logopédia, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Központ, Gyámhivatal, Polgármesteri Hivatal, Baptista Tevékeny Szeretet Misszió, a lelkipásztor lelkigondozói szolgálata, keresztény fejlesztő-gyógypedagógus, védőnő.
- Az együttműködést az Igazgató koordinálja.
- Az ismeretek birtokában a szükséges lépések megtétele.

- Az óvodapedagógusok munkáját a gyermekvédelmi felelősök segítik, akik megbízást kapnak erre.
- Évente kötelező a gyermekvédelmi program elkészítése.
- Rendszeres konzultáció, kapcsolattartás az óvodapedagógusokkal, az intézményvezetővel, a gyermekjóléti szolgálattal. Esetmegbeszélések tartása.
- Családlátogatások.

Támogatások megszervezése, lebonyolítása.

8.5. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

8.5.1.A nyilvántartott adatok

Az óvoda a gyermekek esélyegyenlőségét elősegítendő folyamatosan felméri és nyilvántartja a következő adatokat:

- bejáró gyermekek,
- sajátos nevelési igényű gyermekek,
- beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő gyermekek,
- veszélyeztetett gyermekek,
- tehetséges, tehetségesnek ítélt gyermekek fejlesztése,
- félévi és év végi statisztika,
- mérések eredményei.

8.5.2.Feladatok

- Kiemelt figyelem fordítása a különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelésére és oktatására.
- A szükséges esetekben az intézmény fejlesztőpedagógusa, gyógypedagógusa, gyermekvédelmi felelőse segíti az óvodapedagógusok munkáját.
- Az esélyegyenlőség megvalósulását segítik az óvodai foglalkozásokon alkalmazott kiscsoportos, differenciált és egyéni munkaformák.

8.6.A szociális hátrányok enyhítését szolgáló intézkedések

Hátrányos helyzetű gyerekeknek azok tekinthetők, akik „itt és most” hátrányosak, vagyis az adott gyermek, illetve gyermekközösség átlagánál rosszabb családi és társadalmi helyzetből származnak.

8.6.1.Feladatok:

8.6.1.1.Óvodapedagógus

- A hátrányos helyzetű gyerekekre vonatkozó adatok és információk gyűjtése az óvodában közvetlen úton (beszélgetésekkel, megfigyelésekkel, családlátogatásokkal stb.) történik a gyerekek családi helyzetéről.
- Folyamatos feladat a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyermekek sorsának figyelemmel kísérése, nehezen kezelhető és beilleszkedő beteg gyermekek esetleges problémáinak megoldása, segítése.
- Pozitív kapcsolat kialakítása a családdal a gyermek érdekének elsődleges figyelembevételével.
- A gyermek érzelmi életének, lelkiállapotának figyelemmel kísérése, egyéni szeretetkapcsolat kialakítása.
- A szülő figyelmének felhívása a gyermek esetleges lelki tüneteinek megjelenésére.
- A rászoruló családok megsegítése céljából feladatterv kidolgozása, a gyermekvédelmi felelőssel közösen.
- Nyílt Napok alkalmával betekintést kaphatnak a gyermekük óvodai fejlődésébe, mindennapi életébe. Közvetett módon segíti a szülőt esetleg abban, hogy maga is mintaként tekintse, saját életében is követendő példát lásson.
- Szükség szerint környezettanulmány készítése.
- Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett helyzet írásos jelzése a gyermekvédelmi felelősnek.
- Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermek differenciált nevelése, fejlesztése.
- A rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése, szükség esetén a hiányzás jelzése a gyermekvédelmi felelősnek.

8.6.1.2.Gyermekvédelmi felelős

- A hátrányos, veszélyeztetett helyzetű gyermekek felderítése.
- Szükség szerint jelzés a szülő, családgondozó, védőnő, a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

- Segítségnyújtás a családoknak és a kapcsolat felvételének segítése, a szociális szakértelmet képviselő szervekkel, személyekkel.
- A gyermek hátrányos helyzetének csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése.
- Év elején szülői értekezlet alkalmával bemutatkozik és tájékoztatást ad a szülők számára a gyermekvédelmi feladat ellátásáról.
- Anyagi gondokkal küzdő családok támogatása.
- Az igazgató tájékoztatása, a térítési díj csökkentése érdekében.
- Az óvoda alapítvány kuratórium elnökének tájékoztatása a támogatás érdekében.
- Felterjesztés segélyre.
- Nyilvántartás vezetése.
- Éves munkaterv készítése. Összegyűjti, statisztikai és szakmai beszámolót készít.

8.6.1.3. Igazgató

A gyermekvédelmi tevékenységhez a feltételek biztosítása:
- Gyermekvédelmi felelős megbízása.
- Feladatok, kompetenciák kijelölése nevelőtestületi szinten.
- Bizalom elvű kapcsolat kiépítése a családokkal.
- Törvények, rendeletek naprakész ismerete, a munka hozzáigazítása.
- Veszélyeztetettség esetén a Gyermekjóléti Szolgálat tájékoztatása.
- Étkezési kedvezmények meghatározása a törvény jogszabályoknak, s a helyi rendeletnek megfelelően. Ezek dokumentálása.
- Óvodáztatási támogatással kapcsolatos feladatok ellátása.

8.6.2. Helyzetfelmérés

- A hátrányos helyzetű tanulók felmérése az óvodapedagógusok közreműködésével, nyilvántartásba vétel.
- A problémás családok megismerése.
- A szociokulturális háttér felmérése.
- A család gazdasági hátterének megismerése.

- Szülő, gyermek kapcsolata.

8.6.3. Megelőzés, gondozás, segítés

- A nevelőtestület, mint jelzőrendszer működtetése
- A Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat bevonása a gyermekvédelmi ügyek konkrét megoldásába.
- Külső kapcsolatok kiépítése, együttműködés az óvodán kívüli intézményekkel, szakemberekkel.
- Szabadidős tevékenységek szervezése.
- Hasznos szünidei programok
- Szülő gondozás, a szülőkkel való együttműködés
- Családlátogatások.
- Az óvodapedagógusok és a gyermekek személyes kapcsolata
- Az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek.
- Szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal, annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő gyerekek minél hamarabb segítségben részesüljenek.

8.7. A problémakezelés területei

Az óvodai problémakezelés a problémakezelésnek csak az egyik területe. Az óvodára hárul az a feladat, hogy a gyermek óvodán kívüli szociális, személyiségét érintő hatásokat feltérképezze, azokon, ha kell, együtt a szülővel változtasson a gyermek érdekében.
A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatban szervezeti szinten a fő feladat az óvodapedagógusé, aki családlátogatások alkalmával feltérképezi a helyzetet és javaslatot tesz szükség szerinti intézkedésekre a gyermekvédelmi jellegűtől a szociális segítségnyújtás kezdeményezéséig.

8.7.1. A felzárkózás módjai

A hátrányos helyzetű gyermekeknek az átlagosnál sokkal több személyre szóló figyelemre és problémáik iránti érzékenységre lenne szükségük. Általános tapasztalat az is, hogy a pedagógusok csak akkor érhetnek

el eredményeket, ha az átlagosnál nagyobb toleranciára képesek a gyermekek személyiségével és viselkedésével szemben. Be kell látniuk, hogy ezek a gyermekek adottságaik, családi helyzetük, szocializációjuk miatt mások, mint az átlag, ezért elfogadóbban kell viszonyulni hozzájuk.
A gyermekek hatékony neveléséhez, általában differenciált, egyénre szabott pedagógiai módszerekre és eljárásokra van szükség. Esélyeik növeléséhez azonban kevés az óvodai felzárkóztatás, mert legtöbbjük esetében a kulturálisan ingerszegény családi környezet hiányosságait is pótolni kellene.

8.7.2.Sikerkritériumok

- Minden rászoruló időben megkapja a segítséget
- A szülők bátran fordulnak az óvodapedagógusokhoz, s az Igazgatóhoz a gondjaikkal
- Anyagi okok miatt egyetlen gyermek sem marad ki az óvodából.
- Segítő szervezetekkel hatékony együttműködés alakul ki
- Törekvésünk az esélyegyenlőség megteremtése. Számunkra minden gyermek egyformán érték, egyedi és megismételhetetlen.

8.8. A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyermekek keresztény módon való nevelése

Óvodánk pedagógusainak munkájában a keresztény erkölcsi alapelvek csak Isten Igéjének útmutatására adott válaszként érvényesülhetnek. Keresztény hitünkből fakadó - az evangélium és az Ószövetség törvényének harmóniájában megvalósuló - erkölcsi cselekedeteink legfőbb motivációja az Isten- és emberszeretet.
Ez a hit, ez a kincs adhat erőt ahhoz, hogy minél több segítséget tudjunk nyújtani a rászoruló gyerekeknek anyagiakban és lelkiekben egyaránt. A szociális hátrányok enyhítésére szolgáló tevékenységi formák**:**
- Kapcsolattartás a gyermekekkel.
- Kapcsolattartás az óvodapedagógusokkal.
- Kapcsolattartás a szülőkkel.
- A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek felmérése az óvodapedagógusok közreműködésével.
- A veszélyeztető okok feltárása érdekében családlátogatás, ezek alapján nyilvántartás készítése és

vezetése.

- A hátrányos helyzet súlyosságának mérlegelése alapján, szükség esetén a gyermekvédelem más szereplőinek bevonása.
- Az anyagi veszélyeztetettség, a szociálisan hátrányos helyzet megoldására a támogatás különböző formáinak felkutatása, a rendelkezésre álló lehetőségeken belül: az önkormányzat konkrét anyagi jellegű támogatásai.
- Étkezési hozzájárulás.
- Pályázatok figyelemmel kísérése.
- Szakirodalom gyűjtése.

9. A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése

Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik. A nevelés hatására a sérült kisgyermekeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés. Fejlődésüket elősegítheti a többi gyermekkel együtt történő integrált nevelésük. Az együttnevelést vállaló intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál a sajátos nevelési igényű gyermeknek, mint részvétet és védettséget. Az integrált nevelésben közreműködő köznevelési intézmények az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét vehetik igénybe a megyei közoktatás-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

9.1. Feladatok

- A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása. A szükséges tárgyi feltételek, és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.
- Figyelembe kell venni a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit, külön gondot fordítva arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez.
- Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermek fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus, terapeuta segíti (módszertani intézmény, utazótanári szolgálat).
- Közreműködése kiterjed a gyermeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésére, a fogadó óvoda sajátos teendői ellátásának tervezésére, folyamatos tanácsadásra, mely az óvodai nevelőmunkán túl a szülők és az óvoda együttműködésére is kellő hangsúlyt helyez.
- Az integráltan fejlesztett gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz.

9.2. Az óvodapedagógus feladatai

- A tevékenységek során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti.

- A gyermek fejlődésének elemzése alapján (szükség esetén) eljárásait megváltoztatja,
- Az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja,
- Egy-egy nevelési helyzet probléma megoldásához alternatívákat keres.
- Együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

9.3. Szakemberek feladatai

- Segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését.
- Figyelemmel kíséri a gyermek haladását.
- Javaslatot tesz gyógypedagógia-specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására, az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszer váltásokra, a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására.
- Segítséget nyújt a szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzés lehetőségéről.
- Együttműködik az óvodapedagógusokkal, figyelembe veszi a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait.
- Kapcsolatot tart a szülővel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával.

10. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése

Óvodai nevelő és oktató munkánk egyik feladata a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek támogatása és fejlesztése, melynek alapja az egyéni képességeiknek, fejlettségüknek, ismereteiknek felderítése, ezt követően pedig a differenciálás, és különféle fejlesztő módszerek alkalmazása a nevelési folyamatban. A gyermekek életük során többször kerülnek új, megváltozott környezetbe. Fontos pedagógiai feladat, hogy a változásokra felkészítsük őket és az átmenetet pedig megkönnyítsük a számukra.

1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek:

10.1. *Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése*

Célunk: A sérült, lassabban fejlődő funkciók legkorábbi és leghatékonyabb fejlesztése az egyéni szükségletekhez igazítva, a gyermek életminőségének javítása, beilleszkedési esélyük növelése, szocializációjuk segítése.

- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatosan, speciális szakemberek segítségével végezzük a fejlesztést, megbízási szerződéssel logopédus, valamint az óvoda saját gyógypedagógusa.
- A Szakértői Bizottságok törvényben előírtak szerint kontroll vizsgálatot végeznek.
- Az iskolakezdés előtt kiemelt jelentőségű, hogy a gyermek számára a legmegfelelőbb iskolatípust válasszuk ki.

A speciális ellátás rendszere:

Intézményen belüli ellátásban az óvodapedagógusok egyéni fejlesztési tervvel fejlesztenek, továbbá a logopédus, szakemberek, gyógypedagógusok a SNI – Beszéd, -mozgásszervi, - enyhe értelmi fogyatékosság és látássérültek fejlesztését viszik.

A terápiák jellege: egyéni fejlesztés.

Az óvodapedagógus feladatai:

- a sajátos nevelési igényű gyermekek szüleinek megfelelő tájékoztatása a fejlesztés lehetőségéről,
- szükség esetén a megfelelő szakember kiválasztásában és a kapcsolat felvételében való segítségnyújtás,

- a kiemelkedő területek felismerése, gondozása,
- a gyermek személyiségének harmonikus fejlesztése,
- a fogyatékosság jellegéhez és súlyosságához igazított elvárás,
- a korszerű egyéni bánásmódok, módszerek, terápiák, technikák, eszközök megismerése, kiválasztása, használata,
- a funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztése,
- a fejlesztés minden esetben a gyermek pedagógiai, orvosi, pszichológiai komplex diagnózisára építve történhet,
- a csoportszoba kialakításánál vegye figyelembe az integrált gyermek sajátos igényeit,
- ismerje meg a gyermek, otthon megnyilvánuló szokásait (gyógyszer, segédeszközhasználat),
- a csoport, szokás –és szabályrendszerének kialakítása az integrált gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembevételével,
- folyamatos konzultáció a logopédussal, közös tervezés, közös elemzés, a szakemberekkel,
- önképzés.

Család-óvoda kapcsolatának feladatai:

- kölcsönös tisztelet, bizalom,
- az információ és az ismeretek megosztása,
- közös döntés, a célok, feladatok, prioritások megbeszélése a szülőkkel,
- a család és a gyermek egyediségének tiszteletben tartása.

Várható eredmények:

- szívesen járnak óvodába
- a bemeneti fejlettséghez képest kimutatható a fejlődés.

10.2. *Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek nevelése*

Az illetékes szakértői bizottság szakvéleménye határozza meg a **speciális fejlesztéshez** szükséges feltételeket: szakember foglalkoztatása, speciális nevelési terv, eszközök, szakmai szolgáltatások. A beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermek hatékony integrált neveléshez elengedhetetlen az alacsony csoportlétszám, pedagógia munkát segítő személyzet. A mi felelősségünk, hogy minden rendelkezésünkre álló segítséget megadjunk, számukra megteremtsük a **befogadó környezetet.**

Cél:

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek fejlődésének elősegítése, az elmaradt területek fejlesztése óvodai környezetben. Hátrányok kompenzálása, a gátlások, frusztrációk csökkentése, leküzdése. Képességek, részképességek területén megfelelő fejlettségi szint elérése.

Feladatok:

A BTM gyermeknél is elsősorban a helyi programunkban megfogalmazott célkitűzések megvalósításán dolgozunk, ezt egészítjük ki a továbbiakkal:

- megismerjük a gyerekeket
- külső szakember segítségét kérjük a hátrányok és lemaradások meghatározásához és a gyermek fejlesztéséhez
- a gyermekek szakemberek által feltárt nehézségeit tanulmányozzuk
- megnyerjük a szülőket az együttműködésre
- esélykiegyenlítő, kompenzáló eljárásokat egyénhez igazítva alkalmazunk
- a gyermek fejlesztésében részt vevő szakemberekkel szakvéleményre épülő fejlesztési tervet

készítünk, megvalósítását félévente értékeljük
- az óvoda-család-fejlesztő szakember kapcsolat fenntartása a folyamatban intenzív

Várható eredmények:
- szívesen járnak óvodába
- a bemeneti fejlettséghez képest kimutatható a fejlődés

10.3. *Kiemelten tehetséges gyerekek nevelése*

A tehetség felismerésre és –gondozásra már az óvodás korban szükség van annak érdekében, hogy a gyermekek megkapják a személyes, egyénre szabott tehetség- kibontakoztató felkészítést, mely elengedhetetlenül szükséges, hogy az életben sikeresen boldoguljanak.

Cél:

A kiemelkedő képességű, kreatív gyermekek felfedezése, személyiségük optimális fejlesztése (megelőzzük a tehetségígéretek elkallódását, felismerjük az alulteljesítő gyermekekben bujkáló kiváló képességeket) kiemelt jelentőségű.

A tehetséges, átlag feletti intellektuális és szociális képességekkel és az ehhez kapcsolódó nagyfokú motivációval rendelkező tehetségígéreteknek olyan helyzeteket teremtünk, ami a tág érdeklődési területüket kielégíti, illetve tovább bővíti. Közben kérdéskultúrájukat, logikus gondolkozásukat, problémamegoldó képességüket, memóriájukat és kifejezőkészségüket is fejlesztjük.

Különösen hasznos lehet, hogy a gyermekek egymásról különböző képességeikről sokféle információt gyűjtsenek be, a képességek által minél több tehetségterületek találkozhassanak.

Nem a teljesítményeket várjuk tőlük, hanem az új élmények szerzése a lényeg, a többi különböző tulajdonságokat hordozó gyermekek által.

A területek a következők lehetnek:
- Kiváló rajzkészség,
- Zenei hallás, ritmusérzék, hangterjedelem
- Természetismereti témakör és matematikai képesség
- Anyanyelv-kommunikációs képesség
- Testi ügyesség, tánc-harmonikus mozgás, versenysportra való alkalmasság,
- Kiemelkedő szociális képesség, vezetői képesség

Feladat:
- a tehetséget felismerjük, azonosítjuk
- ösztönözzük, motiváljuk kreativitásukat
- a tehetséges gyermek erős oldalát támogatjuk, tehetségével összefüggő gyenge területek kiegyenlítésére törekszünk
- elfogadó, a személyiségfejlődést segítő légkör kialakítunk ki
- kielégítjük szükségleteiket: megismerési, elfogadási, alkotási, biztonsági
- segítjük, hogy önmagára találjon és megbirkózzon a feladatok sokszínűségével
- elkallódást elhárítjuk
- harmonikusan fejlesztünk
- segítjük őket a különböző helyzetekben
- egyéni sajátosságokhoz igazítjuk kínálatunkat
- bátorítjuk a kezdeményezéseiket
- elismertetjük, elfogadtatjuk a gyermekcsoporttal, közösséggel

- összehangoljuk a különböző képességű gyermekek tevékenységeit – a megférés jó érzését alakítjuk ki
- ábrázolás-kézimunka-művészi tevékenységek gyakorlásához változatos, jó minőségű eszközöket biztosítunk
- zenei tevékenységekhez sokféle ütős-és ritmushangszer, dallamcsövek, csengettyűket kínálunk,
- megfigyelésekhez, kísérletezéshez nagyítók, mikroszkóp, távcsövek nyújtanak segítséget.
- a nagyvilág megismeréshez, természeti környezetünkben való kutakodáshoz földgömböt, térképeket, érdekes könyveket keresünk.
- logikájuk, gondolkodásuk, képességeik fejlesztéséhez változatos játékokat kínálunk
- improvizációhoz, dramatikus-és szerepjátékhoz, bábozáshoz különböző színű és méretű anyagokat, jelmezeket, fej-kesztyű és ujj bábokat, paravánt bocsátunk rendelkezésre
- felajánljuk az intézményi kereteken belüli tehetségfejlesztési lehetőségeket
- felhívjuk a szülők figyelmét a tehetség kibontakoztatásának intézményen kívüli lehetőségeire

Várható eredmények:
- jól érzi magát az óvodai közösségébe
- játszik, tevékenykedik a társaival, önbizalma van
- saját tehetségét," másságát" ismeri, elfogadja, örömmel éli meg
- bátran próbálkozik, újra próbálkozik, megmutatja magát
- kitartó, boldog, elégedett

10.4. Hátrányos és Halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek nevelése

A családok helyzete, lehetőségei jelentősen eltérőek. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében fokozott segítséget nyújtunk a rászorulóknak.

Feladatok:
- megismerjük a gyerekeket, családokat
- megnyerjük a szülőket az együttműködésre
- a hátrányokat, lemaradásokat meghatározzuk
- szükség esetén külső szakember segítségét kérjük
- esélykiegyenlítő, kompenzáló eljárásokat egyénhez igazítva alkalmazunk
- kíváncsiságot, érdeklődés fenntartjuk
- bővítjük a saját személyéről és környezetéről szóló ismeretet, tudást
- az észlelés-, érzékelés-, mozgásfejlesztéshez biztosítjuk a lehetőségeket
- gondot fordítunk a beszédre, szókészletre, képolvasásra
- fejlesztjük a feladattartást, a gondolkodás fejlődését a játékokon keresztül
- könyvekhez szoktatjuk őket
- mesélünk, verselünk a magyar nyelvű cigány gyermekirodalom alkotásaiból válogatva
- biztatjuk a gyerekeket a saját dalaik, táncaik megmutatására
- manualitásnál helyet adunk a saját szín- és formavilágguknak
- segítő akciókat szervezünk
- közreműködünk a támogatásokhoz való hozzájuttatásban

Várható eredmények:
- nyitott a tanulásra

- a feladatokat érti, elvégzi
- észreveszi az összefüggéseket
- kialakul a lényeglátása
- képes a differenciálásra
- szókészlete, beszédmódja alkalmassá teszi gondolatai, érzései kifejezésére
- kapcsolatfelvételben, tartásban ügyes
- önbizalma van

11. Befejezés

Isten képviselői vagyunk, Tőle kaptuk küldetésünket, hogy bemutassuk az Ő életét és jellemét a gyermekeknek, és hogy Őt állítsuk példaként. A gyermeknevelést nem pusztán kötelességnek, hanem hivatásnak tekintjük. Jézus szereti a gyermekeket, és ezt elsősorban a szülők és mi, óvodapedagógusok közvetíthetjük feléjük. Mindenképpen arra kell törekednünk, hogy hiteles képet nyújtsunk Róla – nemcsak igeversek gyakorlásán, és a helyes ismeretek továbbadásán keresztül, hanem a meleg, szerető és biztonságot nyújtó óvodai élet által is.
Elsősorban azzal nevelünk, hogy milyenek vagyunk, másodsorban azzal, hogy mit teszünk, és csak harmadsorban azzal, hogy mit mondunk. Elkerülhetetlenül fontos, hogy mi felnőttek, személyes tanúságot tegyünk azokról az értékekről, amiket a gyermekek elé állítunk. Az könnyítheti a gyermekek számára az értékek elsajátítását, ha szavaink és a viselkedésünk közötti összhangot felismerve, hiteles személyiségként tudnak ránk tekinteni. Így nem a tanítás tökéletessége a döntő, hanem a mi hitelességünk. Nem csupán a célt mutatjuk meg nekik, hanem az utat is, és ezt jobban megtehetjük, ha csak néhány lépéssel járunk előttük. A látszólag hiba nélküli, minden kétségen túljutott felnőtt nem sok segítséget tud nyújtani a gyermekeknek, de annál többet az, aki saját példáján mutatja meg, hogyan lehet a hibákat és kétségeket újra meg újra legyőzni. Így nekünk, nevelőknek, nem kell minden vonatkozásban hibátlanoknak és tökéleteseknek lennünk. Nyugodtan láthatják, hogy nekünk is megvannak a magunk gyengéi. Be kell vallanunk, ha hibát követünk el, és adott esetben bocsánatot kell kérnünk. Mint a gyermekek példaképének, segítenünk kell nekik abban, hogy az elkövetett vétket vállalják és be is ismerjék. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy az óvodapedagógusok és a dajkák között teljes egység, összhang legyen minden területen. Ezért szükségesek a rendszeres közös alkalmak, ahol megbeszélhetjük terveinket, problémáinkat, és együtt imádkozhatunk. Munkánk gyermekeink életében csak magvetés. Apró lelki magokat ültetünk el, életük termékeny talajába, azzal a céllal, hogy egy napon majd gazdag lelki termést arathasson le. Ezért imádkozunk, és kérjük Isten segítségét, áldását munkánkra.

„A szeretet türelmes, jóságos, a szeretet nem irigykedik, … Nem viselkedik bántóan, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a rosszat…A szeretet soha el nem múlik.”
(Korinthusiakhoz írt I. levél 13: 4 – 8.)

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK
Nyilatkozatok

A Bárka Baptista Óvoda Pedagógiai Programja 2026 szeptember 1-től lép életbe és határozatlan ideig érvényes.

1. **A Bárka Baptista Óvoda Pedagógiai Programját** az Nkt. 26. § (1) bekezdése i, pontja alapján jóváhagyom.

   Dátum: 2026.08.31.

   .....
   Csányiné Zalántai Dorottya
   igazgató

2. A **Bárka Baptista Óvoda Nevelőtestülete képviseletében** és felhatalmazása alapján az aláírásommal tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület 2026.08.31.-én megtartott értekezletén a Pedagógiai Programot megtárgyalta és az abban foglaltakkal **egyetértett és azt elfogadta**.

   Dátum: 2026.08.31.

   .....
   Muskovics Takács Rita
   Óvodapedagógus

3. A **Bárka Baptista Óvoda szakmai munkaközösségei képviseletében** és felhatalmazása alapján az aláírásommal tanúsítom, hogy a munkaközösségek a Pedagógiai Program adott szakterületét érintő kérdésekben **véleményezési jogát gyakorolták**.

   Dátum:2026.08.31.

   .....
   Molnár Zsófia
   Óvodapedagógus

4.

Szülői Szervezet a Pedagógiai Programról való tájékoztatást megkapta

.....
SZK elnök

Érvényességi nyilatkozat:

A program 2026. szeptember 1-töl határozatlan ideig érvényes.

Módosítás indokai lehetnek:

- ha a törvény módosításra kerül,
- ha szervezeti átalakításra kerül sor,
- ha a nevelőtestület javasolja a módosítást.

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala:

A betekintés biztosításának módjai:

- Az óvoda és a fenntartó internetes honlapján bármikor megtekinthető és olvasható.
- Az első szülői értekezleten ismertetésre kerül.
- Az óvodavezető irodában, folyosón megtalálható vagy elkérhető.
- A KIR felületen is látható.

Mellékletek

1. melléklet

Az egészségfejlesztési program

A Bárka Baptista Óvoda helyi pedagógiai programjának egészségfejlesztési programja

Egészségfejlesztési programunk célja:

- Az óvodánkban eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki-szellemi jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.
- Az óvodai nevelésnek mércéje a gyermek gondozottsága, a stabil egészségügyi szokásrendszer, az egészséges életmód iránti igény kialakítása, környezettudatos magatartás megalapozása.
- Az óvodapedagógusok a családokkal együttműködve kedvező irányú változást érjenek el a gyermekek egészségi állapotában.
- A gyermekeket megismertetjük az egészségvédelem, öltözködés, testápolás, fogmosás, étkezés szabályaival, szokásaival.

Mindennapi tevékenységünkben kiemelt figyelmet kapnak a teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, amelyek az alábbiak:

Az egészséges táplálkozás

- Változatos étrend biztosítása, zöldség és gyümölcs fogyasztásának ösztönzése.
- A vízfogyasztás előtérbe helyezése az üdítőitalokkal szemben.
- Rendszeres étkezési időpontok betartása.
- Az egészséges táplálkozási szokások kialakítása és megerősítése.

Mindennapos testmozgás

- A napi mozgásigény kielégítése játékos formában.
- Tornatermi és szabadlevegős mozgásformák beépítése a napirendbe.
- Nagymozgásos játékok, sportos tevékenységek támogatása.
- A testtartás, mozgáskoordináció, állóképesség fejlesztése.

Személyi higiéné

- Rendszeres kézmosás, tisztálkodási szokások kialakítása.
- Fogmosás napi gyakorlása.

- Öltözködési és tisztálkodási önállóság erősítése.
- A kulturált étkezési szokások megtanítása.

Lelki egészség védelme

- Nyugodt, szeretetteljes, elfogadó légkör biztosítása.
- A pozitív érzelmi kötődés támogatása.
- A feszültség, szorongás oldása mesével, zenével, játékkal.
- A gyermekek önbizalmának, önértékelésének erősítése.

Egészség- és környezeti nevelés

- A környezettudatos magatartás alapjainak kialakítása.
- A természet szeretetére és védelmére nevelés.
- A tiszta, rendezett környezet fenntartásának igényéhez szoktatás.
- A közös udvari munka, növényápolás, szelektív hulladékgyűjtés gyakorlása.

Prevenciós feladatok

- Egészségügyi szűréseken való részvétel.
- A helyes testtartás kialakítása, lúdtalp megelőzése.
- A baleset-megelőzés szabályainak elsajátítása.
- A veszélyhelyzetek (közlekedés, idegenekkel való kapcsolat) felismerése és megelőzése.

A pedagógus feladatai

- Mintát adni egészséges életvitelből.
- Tudatosan tervezni az egészségfejlesztő tevékenységeket.
- Együttműködni a szülőkkel és a szakemberekkel.
- Rendszeresen értékelni a gyermekek fejlődését.

A szülők bevonása

- Szülői értekezletek és előadások az egészséges életmódról.
- Közös programok (pl. sportnap, egészségnap).

- Otthon is követhető jó gyakorlatok megosztása.
- Szoros együttműködés az óvodapedagógusokkal a gyermek fejlődése érdekében.

Összegzés

Az egészségfejlesztési program célja, hogy az óvodai nevelés teljes ideje alatt a gyermekekben megalapozza az egészséges életmód iránti igényt, kialakítsa a szükséges szokásokat és magatartásformákat, és elősegítse testi-lelki-szellemi fejlődésüket.

2. melléklet

JEGYZÉK

A nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) felszereléseiről

1. ÓVODA		
I. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI		
	A	**B**
	Eszközök, felszerelések	**Mennyiségi mutatók**
1.	**1. Csoportszoba**	
2.	óvodai fektető	100
3.	gyermekszék (ergonomikus)	100
4.	gyermekasztal	27
5.	fényvédő függöny	ablakonként, az ablak lefedésére alkalmas méretben, 12
6.	szőnyeg	9
7.	játéktartó szekrény vagy polc	8
8.	könyvespolc	8
9.	tojásfotel	2
10.	textiltároló és foglalkozási eszköztároló szekrény	4
11.	edény- és evőeszköz-tároló szekrény	4
12.	szeméttartó	4

13.	hulladék szelektálásra alkalmas gyűjtőedények	4
14.	élősarok állvány	4
15.	textiltároló és foglalkozási eszköztároló szekrény	4
16.	**2. Tornaszoba**	
17.	tornapad	3
18.	tornaszőnyeg	6
19.	bordásfal	2
20.	mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő készlet	6
21.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	12
22.	**3. Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba**	
23.	a fogyatékosság típusának megfelelő, a tanulásiképességet fejlesztőeszközök	15
24.	tükör (az asztalszélességében)	1
25.	asztal	1
26.	szék	4
27.	szőnyeg	2
28.	játéktartó szekrény vagy könyvek tárolására is alkalmas polc	4
29.	**4. Játszóudvar**	

30.	kerti asztal	10
31.	kerti pad	4
32.	babaház	4
33.	udvari homokozó	4
34.	takaróháló, takaróponyva	4
35.	**5. Igazgatói iroda**	
36.	íróasztal és szék	1-1
37.	tárgyalóasztal, székekkel	1-4
38.	telefon	1 mobil
39.	könyvszekrény	2
40.	iratszekrény	1
41.	számítógép, internethozzáféréssel, perifériákkal	1 laptop
42.	**6. Igazgató-helyettesi, óvodatitkári iroda (a felszerelések feladatellátás szerint helyezhetők el)**	
43.	íróasztal és szék	2-2
44.	iratszekrény	1
45.	telefon	1 mobil
46.	számítógép, internethozzáféréssel, perifériákkal	1 laptop

47.	**7. Nevelőtestületi szoba-igazgatóival együtt**	
48.	asztal, ami egyben eszközelőkészítő munkaasztal is	1 tárgyalóasztal
49.	szék	16
50.	könyvtári dokumentum	500
51.	könyvszekrény	2
52.	számítógép, internethozzáféréssel, perifériákkal	Minden csoportnak van egy laptopja, mely wifin keresztül működik
53.	**8. Gyermeköltöző**	
54.	öltözőrekesz, ruhatároló, fogas	100
55.	öltözőpad	24
56.	**9. Gyermekmosdó, WC helyiség**	
57.	törülközőtartó	gyermeklétszám figyelembevételével
58.	falitükör	2
59.	rekeszes fali polc(fogmosótartó)	6 gyermeklétszám figyelembevételével
II. TISZTÁLKODÁSI ÉS EGYÉB FELSZERELÉSEK		
	A	B
1.	egyéni tisztálkodó szerek	Mosdóhelyiségenként gyermeklétszámnak megfelelően
2.	tisztálkodó felszerelések	Mosdóhelyiségenként gyermeklétszámnak

		megfelelően
3.	fésűtartó	2
4.	törülköző	200
5.	abrosz	Csoportonként 4-5 db
6.	lepedő	100
III. A FELNŐTTEK MUNKAVÉGZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK		
	A	B
1.	szennyes ruhatároló	1
2.	mosott ruhatároló	2
3.	automata mosógép	1
4.	vasaló	1
5.	vasalóállvány	1
6.	szárítóállvány	2
7.	takarítóeszközök	20
8.	kerti munkaeszközök, szerszámok	22 pl.: ásó, kapa, gereblye, kerti locsolókanna, fűnyíró, fűszegély nyíró, sövényvágó, metszőolló, hólapát, lombvágó, lombfújó, locsolótömlők, seprűk
9.	hűtőgép	3

10.	porszívó	3, 1 kárpittisztító
IV. A NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ JÁTÉKOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK		
	A	**B**
1.	1**. Játékok, játékeszközök (mennyiség eszközfajtánként**)	100
2.	különféle játékformák (mozgásos játékok, gyakorló, szimbolikus, szerepjátékok, építő-konstruáló játékok, szabályjátékok, dramatizálás, bábozás, barkácsolás) eszközei	Csoportonként 20
3.	mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítőeszközök	18
4.	ének, zene, énekes játékokeszközei	25
5.	az anyanyelv fejlesztésének kommunikációsképességek fejlesztésénekeszközei	Csoportonként 20
6.	értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és kreativitást fejlesztőanyagok, eszközök	Csoportonként 20
7.	ábrázoló tevékenységet fejlesztő eszközök	100
8.	a természeti-emberi-tárgyikörnyezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok	30
9.	Munka jellegű tevékenység	Csoportonként 20
10.	**2. A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök**	
11.	digitális hanglejátszásra és képmegjelenítésére alkalmaseszköz	6

12.	hangfalak	2
13.	diavetítő	1
14.	vetítővászon	0
16.	hangszer (gyermekeknek)	25
17.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	35
V. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSÉNEK TOVÁBBI SPECIÁLIS ESZKÖZEI		
	A	B
1.	tojásfotel	2
2.	labdafürdő	1
3.	Muffik szőnyeg, gonge kövek	2-1 szett
4.	Speciális mozgásfejlesztő eszközök	6

Erdőkertes, 2026. augusztus 31.